

Warszawa, 4 października 2013 roku.

INSTRUKCJA DLA PRZEDSTAWICIELA POLSKI
na posiedzenie Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
w dniach 7-8 października 2013 roku.

Uzgodniona między następującymi instytucjami: ministerstwa i urzędy centralne uczestniczące w pracach Komitetu ds. Europejskich.

Uzgodniona w ramach KSE w dniu 4 października 2013 r.

Data poprzedniego posiedzenia danej formacji Rady lub Komisji Europejskiej:
18-19 lipca 2013 r.

Informacje na temat przedstawiciela Polski na posiedzenie:	
Imię i nazwisko/stanowisko:	Piotr STACHAŃCZYK – Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Michał KRÓLIKOWSKI – Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Sprawiedliwości Michał BONI – Minister Administracji i Cyfryzacji Marek PRAWDA, Stały Przedstawiciel RP przy UE
Instytucja/komórka organizacyjna:	BM MAiC DWMiFE MSW DPK MS
Numer telefonu: 22 60 115 22; 22 52 12 252;	Numer faksu: 22 60 141 06; 22 628 06 52
Adres poczty elektronicznej:	koordynacja@msw.gov.pl koordynacja.ms@ms.gov.pl
Skład towarzyszącej delegacji: <ul style="list-style-type: none"> - Anna Tulej, Zastępca Dyrektora DWMiFE MSW - Tomasz Darkowski, Dyrektor, DPK MS - Andrzej Ryng, Zastępca Dyrektora, DPrC - Maciej Groń, Dyrektor DSI MAiC - Monika Włodarska- Żwirko, DKSE MSZ¹ - Eksperci ze Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE	

- ¹ W zakresie Forum Partnerstwa Wschodniego w skład delegacji towarzyszącej z ramienia MSZ wejdzie Janusz Gąciarz, Kierownik referatu, DPE MSZ

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Przyjęcie wstępnego porządku obrad

Rozpatrywany dokument: 14105/13 OJ/CONS 45 JAI 833

Instytucja wiodąca: MSW/MS

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

Delegat Polski nie zgłosi uwag.

Obrady ustawodawcze

Zatwierdzenie wykazu punktów A

Rozpatrywany dokument: 14106/13 PTS A 61

Instytucja wiodąca: MS

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

Delegat Polski nie zgłosi uwag.

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Pierwsze czytanie/debata orientacyjna

Rozpatrywane dokumenty: 14260/13 DATAPROTECT 138 JAI 848 MI 819 DRS 179
DAPIX 121 FREMP 140 COMIX 526 CODEC 2165

Instytucja wiodąca: MAiC

Instytucja współpracująca: MS

Cel dyskusji:

Celem dyskusji jest przygotowanie stanowiska Rady w zakresie funkcjonowania mechanizmu *one-stop-shop* (punktu kompleksowej obsługi), który jest jednym z podstawowych elementów propozycji Komisji ws. nowych ram prawnych o ochronie danych osobowych. Prezydencja przedstawiła dokument opisujący podstawowe założenia zasady *one-stop-shop*, podsumowujący dotychczasową dyskusję w tym zakresie na poziomie grupy roboczej (DAPIX – Grupa Robocza ds. Wymiany Informacji i Ochrony Danych) oraz zawierający propozycje alternatywnych rozwiązań w stosunku do wyjściowej propozycji Komisji (dokument 13643/13). Po posiedzeniach COREPERII, które odbyło się w dniach 25 września 2013 r. i 2 października 2013 r., Prezydencja przedstawiła kolejne dokumenty (14074/13, 14074/1/13), które uwzględniały wyniki dyskusji i zawierały kolejne, zmienione w stosunku do poprzednich, propozycje. Aktualnie dyskutowany jest dokument 14260/13.

Pytania prezydencji

Prezydencja oczekuje od COREPER odpowiedzi na pytania dotyczące oczekiwanego kształtu mechanizmu *one-stop-shop* i zakresu przysługujących właściwemu organowi nadzorczemu kompetencji. Ponadto chciałaby ona, aby państwa członkowskie zajęły stanowisko wobec następujących kwestii:

(1) Wyrażenia poparcia dla wprowadzenia w projekcie rozporządzenia zasady, zgodnie z którą sprawy o charakterze ponadnarodowym powinny być rozpatrywane zgodnie z mechanizmem *one-stop-shop*, tak aby wydawana była tylko pojedyncza decyzja organu nadzorczego a sam mechanizm był szybki, gwarantował jednolitość stosowania, gwarantował pewność prawną i redukował obciążenia administracyjne;

(2) Wskazania, czy dalsza praca na poziomie eksperckim powinna toczyć się w kierunku:

a) modelu, w którym pojedyncza decyzja organu nadzorczego jest podejmowana przez organ wiodący (organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się główna siedziba podmiotu przetwarzającego dane), ale wyłączna jurysdykcja tego organu może być ograniczona do wykonywania [jedynie] pewnych uprawnień;

b) modelu współdecydowania, w którym poszczególne organy nadzorcze wspólnie podejmują pojedynczą decyzję (współdecydowanie);

(3) Wskazania, że właściwa grupa robocza powinna przeanalizować możliwości zwiększenia „bliskości” pomiędzy podmiotami danych a organem nadzorczym podejmującym decyzję poprzez zaangażowanie „lokalnego” organu nadzorczego w proces podejmowania pojedynczej decyzji;

(4) Wskazania czy, mając na względzie dążenie do podniesienia jednolitości stosowania unijnych zasad ochrony danych osobowych, właściwa grupa robocza powinna zbadać, które uprawnienia mogłyby zostać powierzone Europejskiej Radzie Ochrony Danych, gdyby, na późniejszym etapie, postanowiono, iż powinna ona mieć osobowość prawną.

Stanowisko do ogłoszenia (tezy ogólne):

A. Stan prac nad rozporządzeniem

- Ogólne rozporządzenie o ochronie danych jest to jeden z najważniejszych aktów prawnych, które są obecnie przedmiotem dyskusji w Brukseli. **Jesteśmy przekonani, iż za kilka lat zasady dotyczące ochrony danych osobowych będą postrzegane jako coś tak ważnego dla świata cyfrowego jak na przykład ochrona środowiska w świecie realnym.** Będą one bowiem determinować kierunek rozwoju społeczeństwa cyfrowego i wyznaczać granice ingerencji w prywatność jego użytkowników.
- W przypadku wielu państw członkowskich UE, **PRISM był dzwonkiem alarmowym.** Sytuacja, gdy obca agencja wywiadu ma nieograniczony dostęp do prywatnych danych polskich i europejskich obywateli na masową skalę, jest bardzo niepokojąca. **Doniesienia te podkreślają konieczność zapewnienia jeszcze lepszej ochrony danych osobowych obywateli UE.**
- Dlatego też uważamy, że ważne jest dla społeczeństwa, aby mieć **więcej informacji na temat dostępu rządów do danych osobowych obywateli.** Publikowane przez niektóre firmy raporty przejrzystości są dobrą praktyką, którą należy wspierać. Należy też

promować większą otwartość po stronie samych służb. **Przejrzystość jest środkiem służącym odbudowie zaufania obywateli.**

- Wyższy poziom ochrony danych osobowych w Internecie to **wyższe zaufanie** obywateli do środowiska cyfrowego. Bez tego zaufania, co bardzo dobrze pokazuje sprawa projektu PRISM, obywatele w wielu sferach swojego życia mogą obawiać się korzystania z nowych technologii. **Europejczycy nie będą korzystać z technologii, którym nie ufają.**
- Wydarzenia ostatnich miesięcy dowodzą, że **coraz wyraźniej rysuje się potrzeba przyjęcia rozwiązań na szczeblu międzynarodowym, a nawet globalnym.** Ochrona prywatności, podobnie jak ochrona środowiska, jest skuteczna wtedy, kiedy wszyscy stosują te same zasady. Zanim do tego przystąpimy musimy osiągnąć porozumienie na forum UE – musimy reszcie świata zaprezentować zgodne i stanowcze oblicze.
- **Jeśli nie uda nam się stworzyć bezpiecznego otoczenia, nasi obywatele będą ograniczać korzystanie z nowych technologii. Obywatele chcą mieć pewność, że państwo o nich dba i chroni ich prywatność. Jest naszym obowiązkiem wobec obywateli, aby jak najszybciej stworzyć ramy prawne, które pozwolą im odzyskać poczucie bezpieczeństwa.**
- Z powyższych powodów za kluczowe uważam, abyśmy dołożyli wszelkich możliwych starań, aby projektowane rozporządzenie zostało przyjęte jeszcze w tej kadencji Parlamentu Europejskiego. **Niepowodzenie tego przedsięwzięcia będzie porażką nas, jako rządów, oraz UE jako całości. Nie możemy na to pozwolić.**
- Z perspektywy Polski rozporządzenie powinno opierać się na następujących, kluczowych zasadach: (i) szeroka definicja danych osobowych; (ii) pełna kontrola podmiotu danych nad jego danymi, przejawiająca się w wymogu uzyskania wyraźnej zgody na przetwarzanie; (iii) szeroki zakres terytorialny i materialny rozporządzenia (objęcie przepisami podmiotów spoza UE); (iv) odzyskanie kontroli nad przekazywaniem danych do państw trzecich; (v) profilowanie poinformowane i niedyskryminujące; (vi) odpowiednio dostosowane obciążenia administracyjne zgodnie z podejściem opartym na ryzyku; (vii) racjonalne i skuteczne sankcje; (viii) efektywna implementacja zasady one-stop-shop i mechanizmu zgodności.

B. One-stop-shop

- W opinii Polski istnienie skutecznego mechanizmu współpracy i zgodności między krajowymi organami nadzorczymi oraz przy zaangażowaniu Europejskiej Rady Ochrony Danych jest jednym z kluczowych elementów, niezbędnych do uzyskania w całej Unii Europejskiej harmonizacji nie tylko przepisów prawa w zakresie ochrony danych osobowych, ale także mechanizmów jego egzekucji. **Polska popiera zasadę *one-stop-shop* (punktu kompleksowej obsługi), uznając ją za jeden z podstawowych fundamentów reformy. Wprowadzenie tej zasady będzie zmniejszało obciążenia administracyjne oraz ułatwi funkcjonowanie przedsiębiorstw na wspólnym rynku.** Zasada ta będzie przede wszystkim stanowiła ułatwienie dla podmiotów działających w wymiarze transgranicznym, przyczyniając się tym samym do budowy jednolitego rynku w UE.
- Polska nie podziela przy tym opinii, że realizacja zasady *one-stop-shop* będzie się odbywać ze szkodą dla obywateli. Pamiętajmy, że zgodnie z art. 73 – 74 projektu rozporządzenia podmiot danych zawsze będzie mógł zwrócić się ze skargą bądź z żądaniem wszczęcia postępowania w jego imieniu do organu nadzorczego w państwie,

gdzie jest jego stałe miejsce pobytu. **Jest to sytuacja korzystniejsza dla podmiotu danych niż ta przewidziana przez obecnie obowiązującą dyrektywę 95/46, zgodnie z przepisami której podmiot danych nie może złożyć skargi na administratora do swojego organu nadzorczego, jeżeli administrator ten nie ma swojej siedziby lub środków technicznych wykorzystywanych do przetwarzania danych na terytorium tego kraju.**

- Jednocześnie, w opinii Polski, niezwykle istotne jest **jak najdalej idące ograniczenie ryzyka wystąpienia zjawiska tzw. *forum shopping***, w którym administrator danych bądź podmiot przetwarzający wykorzystują niejednolite stosowanie przepisów prawa w poszczególnych państwach i wybierają swoją siedzibę, tak aby podlegać organowi nadzorczemu, który jest najmniej restrykcyjny. Dlatego też niezwykle ważnym instrumentem jest przewidziany w rozporządzeniu mechanizm zgodności, za pomocą którego organy nadzorcze współpracują ze sobą i wypracowują jednolite stosowanie przepisów rozporządzenia. Z perspektywy Polski w mechanizmie tym **niezwykle ważną funkcję pełni Europejska Rada Ochrony Danych oraz tzw. organ wiodący ("*lead authority*")**, koordynujący pracę pozostałych organów, o ile takowe uczestniczą w danym postępowaniu. **W ocenie Polski pozycja obu ww. instytucji powinna być silna**, co pozwoli nie tylko na harmonizację prawa, ale także ujednoczenie jego egzekwowania w poszczególnych państwach członkowskich.
- Polska, jak już podkreślaliśmy podczas posiedzeń COREPER II, popiera stanowisko, zgodnie z którym w przypadkach przetwarzania danych, które mają miejsce w więcej niż jednym państwie członkowskim, organ wiodący **powinien mieć wyłączne prawo podejmowania prawnie wiążących decyzji** (z zastrzeżeniem obowiązku konsultacji innych organów nadzorczych, których dana sprawa dotyczy i przy założeniu, że gdy konsultowane organy nadzorcze wniosą do projektu środka zastrzeżenia, sprawa może trafiać do mechanizmu zgodności a ostateczną decyzję mogłaby podejmować Europejska Rada Ochrony Danych). Zdaniem Polski przepisy wypracowane dotąd przez grupę DAPIX są bardzo dobrym, przemyślanym kompromisem i zasadniczy ich kształt powinien być utrzymany. Wprowadzanie nowych koncepcji na tak późnym etapie prac uważamy za niewskazane, mając na uwadze potrzebę zakończenia prac przez Radę przed końcem roku.

Stanowisko do ogłoszenia (odpowiedzi na pytania prezydencji):

- **Ad. (1)** Polska wielokrotnie wyrażała już swoje poparcie dla mechanizmu *one-stop-shop*, widząc w nim znaczące usprawnienie tak dla przedsiębiorców, jak i dla obywateli – podmiotów danych. **Polska zdecydowanie popiera wprowadzenie zasady, zgodnie z którą sprawy o charakterze ponadnarodowym powinny być rozpatrywane zgodnie z mechanizmem *one-stop-shop*** tak, aby wydawana była tylko pojedyncza decyzja organu nadzorczego a sam mechanizm był szybki, gwarantował jednolitość stosowania, gwarantował pewność prawną i redukował obciążenia administracyjne.
- **Ad. (2)** Uważamy, że organ wiodący powinien mieć zagwarantowaną silną pozycję, w związku z czym jesteśmy za przyznaniem mu **jak najszerszych kompetencji**. Chcąc odnieść się do przygotowanego dokumentu, z przedstawionych przez prezydencję modeli, Polska w obecnej sytuacji, opowiada się za modelem, w którym pojedyncza decyzja organu nadzorczego jest podejmowana przez organ wiodący, a wyłączna jurysdykcja tego organu może być ograniczona w zakresie pewnych uprawnień. Model opierający się na współdecydowaniu wielu krajowych organów nadzorczych budzi zasadnicze zastrzeżenia, zwłaszcza w kontekście jego efektywności i długości trwania postępowania. **Przedstawiciel Polski wskaże więc pierwszy z przedstawionych**

modeli, z zastrzeżeniem, że ewentualne ograniczenia mogą dotyczyć jedynie obowiązku konsultacji z organem „lokalnym” lub możliwości złożenia odwołania od decyzji do Europejskiej Rady Ochrony Danych.

- **Ad. (3)** W opinii Polski współpraca pomiędzy wiodącym organem a pozostałymi organami powinna odbywać się w oparciu o dążenie do osiągnięcia konsensusu. W szczególności popieramy, aby projekt proponowanych sankcji był konsultowany z innymi organami nadzorczymi zaangażowanymi w postępowanie, a w określonych sytuacjach mógł trafić pod ocenę Europejskiej Rady Ochrony Danych. **Odpowiadając na pytanie prezydencji, Polska nie sprzeciwia się powierzeniu grupie roboczej przeprowadzenia analizy możliwości zwiększenia zaangażowania „lokalnego” organu nadzorczego w proces podejmowania pojedynczej decyzji, niemniej nie chce, żeby uprawnienia organu wiodącego do podejmowania wiążących decyzji uległy w ten sposób ograniczeniu.**
- **Ad. (4)** **Odnośnie ostatniego z pytań prezydencji, rola Europejskiej Rady Ochrony Danych w całym mechanizmie zgodności jest niezwykle istotna a nadanie jej osobowości prawnej jest koncepcją zasługującą na poparcie. Stąd też, w ocenie Polski, właściwa grupa robocza powinna przeanalizować, jakie uprawnienia mogłyby być powierzone Europejskiej Radzie Ochrony Danych, gdyby otrzymała ona osobowość prawną.**

**Wniosek dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem za pośrednictwem prawa karnego i zastępująca decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW
= *Podejście ogólne***

Rozpatrywany dokument:

14085/13 DROIPEN 114 JAI 831 ECOFIN 831 UEM 320 GAF 44 CODEC 2131

Instytucja wiodąca: MS

Stanowisko Przedstawiciela Polski:

Przedstawiciel Polski poprze przyjęcie podejścia ogólnego w odniesieniu do projektu dyrektywy w brzmieniu zaproponowanym przez PREZ LT.

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

Projekt dyrektywy ma na celu zapewnienie efektywnej i jednolitej ochrony euro przed fałszowaniem, poprzez zharmonizowanie definicji i sankcji karnoprawnych. Celem nadrzędnym dyrektywy jest ochrona zaufania obywateli, przedsiębiorców oraz instytucji finansowych z Unii Europejskiej do autentyczności banknotów i monet euro, co przekłada się na pewność obrotu gospodarczego. Wspólne definicje przestępstw we wszystkich państwach członkowskich wraz z określeniem poziomu odpowiadających im sankcji mają ograniczyć ryzyko rozbieżnych praktyk. Mają one również wzmocnić efekt odstraszający oraz ograniczyć proceder przenoszenia się do mniej restrykcyjnych jurysdykcji wewnątrz Unii w celu prowadzenia działalności niezgodnej z prawem.

Komisja proponuje m. in. poszerzenie katalogu technik dochodzeniowych; rozszerzenie definicji fałszerstwa; harmonizację ustawowego zagrożenia karą, szerokie podstawy jurysdykcji (w szczególności w państwach członkowskich, których walutą jest Euro); obowiązek przekazywania materiału dowodowego Krajowym Centrom Analiz (w Polsce NBP); określenie

rodzaju i wysokości sankcji w oparciu o kryterium wartości sfalszowanych środków płatniczych; obowiązek koncentracji postępowania w jednym państwie członkowskim.

W toku prac grupy roboczej uwzględniona została zdecydowana większość postulatów Polski, w szczególności zrezygnowano z określenia minimalnego progu kar za przestępstwa będące w zakresie dyrektywy, a także progów kwotowych automatycznie różnicujących zagrożenie karą. Wprowadzono także przepis (art. 5 ust. 4 projektu) pozwalający na przyjęcie niższego górnego progu zagrożenia karą w przypadku puszczenia w obieg sfalszowanych pieniędzy, które sprawca otrzymał jako prawdziwe, co pozwoli na utrzymanie w polskim porządku prawnym przepisu art. 312 k.k. w formie niezmienionej. Ponadto, wykreślono odwołanie do Konwencji Genewskiej o zwalczaniu fałszowania pieniędzy z 1929 r. (Polska zgłaszała wątpliwości co do podstawy traktatowej przepisu zobowiązującego państwa członkowskie UE do przyjęcia tejże konwencji), a także wydłużono termin na implementację do 24 miesięcy.

Z punktu widzenia Polski jedynym przepisem, który nadal powodować może problemy, jest art. 8 ust. 2 lit. b projektu, który przewiduje samodzielną podstawę jurysdykcji w postaci wykrycia sfalszowanych banknotów lub monet euro na terytorium państwa forum. Podobna instytucja nie jest znana polskiemu kodeksowi karnemu (art. 109-113 k.k.), nie występuje także w innych instrumentach UE dotyczących prawa karnego materialnego. Jednakże, co istotne, podstawa ta ma mieć zastosowanie jedynie wobec państw członkowskich, których walutą jest euro, a zatem w najbliższym okresie Polska nie byłaby zobowiązana do jej zapewnienia.

Polska konsekwentnie zgłaszała sprzeciw wobec tego przepisu. Także na ostatnim posiedzeniu grupy roboczej w dniu 20 września 2013 r., przedstawiciel Polski podtrzymał zastrzeżenie, które zostało odnotowane w tekście projektu. W toku prac grupy roboczej, przedstawiciele Polski podnosili m. in., że jedynie w przypadku wykrycia sfalszowanych pieniędzy mogą istnieć znaczne problemy w ustaleniu sprawcy, a nawet przestępstwa bazowego (samo posiadanie sfalszowanych pieniędzy nie jest wszak przestępstwem), co w istocie uczyniłoby ewentualną jurysdykcję iluzoryczną. Ponadto każde wykrycie sfalszowanych euro w Polsce, nawet w bardzo niewielkiej ilości, automatycznie „uruchamiałoby” jurysdykcję wszystkich państw strefy euro – w tym tych, które uznają zasadę legalizmu i nie mogą odstąpić od prowadzenia postępowania, uznając je za niecelowe (np. Niemcy, Austria). Wreszcie podnosili, iż instytucje zbliżone do jurysdykcji uniwersalnej winny być zarezerwowane dla najpoważniejszych przestępstw godzących w interes całej wspólnoty międzynarodowej, takich jak ludobójstwo, czy zbrodnie przeciwko ludzkości.

Inne państwa członkowskie UE nie wyraziły jednak poparcia dla stanowiska Polski. Jedynie Włochy utrzymują zastrzeżenie analityczne do art. 8. PRES LT apelowała do Polski o wycofanie zastrzeżenia.

Wobec braku szerszego poparcia dla obiekcji Polski, zastrzeżenie do art. 8 projektu dyrektywy zostało wycofane, o czym przedstawiciel Polski poinformował na posiedzeniu COREPER II w dn. 2 października 2013 r.

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej [pierwsze czytanie]

Wniosek Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący rozporządzenia w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) [pierwsze czytanie]

- Prezentacja Komisji/debata orientacyjna

Rozpatrywane dokumenty: 12558/13 EPPO 3 EUROJUST 58 CATS 35 FIN 467 COPEN 108

+ ADD 1

+ ADD 2

Institucja wiodąca: MS

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej

W trakcie debaty, przedstawiciel Polski zaprezentuje otwarte stanowisko wobec koncepcji utworzenia Prokuratury Europejskiej, podkreślając jednocześnie zastrzeżenia zgłaszane przez Rząd w swoim stanowisku. Główne postulaty w tym zakresie to:

- konieczność odmiennego określenia jurysdykcji Prokuratury Europejskiej w sposób umożliwiający dalsze prowadzenie postępowania przez organy krajowe w odniesieniu do przestępstw PIF (np. dotyczących stosunkowo nieznacznych kwot);
- właściwe ukształtowanie powiązania strukturalnego pomiędzy Prokuraturą Europejską a prokuraturami krajowymi poprzez zapewnienie modelu zdecentralizowanego gwarantującego adekwatny udział organów krajowych w postępowaniach dotyczących interesów finansowych UE;
- maksymalna autonomia proceduralna państw członkowskich oraz utrzymania zakresu gwarancji procesowych co najmniej równoważnego z przewidzianym przez Konstytucję RP.

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)

Przedstawiciel Polski wyrazi poparcie dla zaproponowanych zmian w Eurojust, które przyczynią się do wzmocnienia potencjału operacyjnego tej instytucji, jak również poprawy skuteczności walki z poważną przestępczością o charakterze transgranicznym.

W szczególności na poparcie zasługuje propozycja zredukowania obowiązków administracyjnych krajowych przedstawicieli Eurojust, oraz jednoczesne zbliżenie poziomu ich uprawnień.

Jednocześnie, przedstawiciel Polski podkreśli konieczność zachowania przez państwa członkowskie elastyczności w definiowaniu zakresu uprawnień przedstawiciela krajowego, co uwarunkowane jest potrzebą dostosowania tych uprawnień do specyfiki systemu prawnego w danym państwie członkowskim.

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

W dn. 17 lipca 2013 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet środków mających na celu poprawę instytucjonalnych aspektów ochrony interesów finansowych UE. W skład pakietu wchodzi dwa projekty rozporządzeń oraz dwa komunikaty:

- Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej;
- Projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust);
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Lepsza ochrona interesów finansowych Unii: ustanowienie Prokuratury Europejskiej i reforma Eurojustu;

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Poprawa zarządzania OLAF oraz wzmocnienie gwarancji proceduralnych w dochodzeniach. Podejście stopniowe towarzyszące ustanowieniu Prokuratury Europejskiej.

Prokuratura Europejska ma zapewnić skuteczne, bo zsynchronizowane i jednolite, ściganie przestępstw na szkodę budżetu UE. Dzięki jej powołaniu liczy się na przewycięzenie fragmentaryzacji działalności państw członkowskich w obszarze ścigania tych przestępstw, zwłaszcza transgranicznych. Prokuratura Europejska pozwoli również na pokonanie ograniczeń związanych z korzystaniem z tradycyjnych form współpracy międzynarodowej w sprawach karnych, pełniąc rolę łącznika pomiędzy UE a krajowymi organami ścigania.

Komisja Europejska w swoim projekcie określa strukturę, kompetencje i procedury dotyczące Prokuratury Europejskiej. Zgodnie z koncepcją KE, na czele tego organu stać ma Prokurator Europejski, powoływany w sposób gwarantujący jego niezależność, wykonujący swoje obowiązki przy pomocy delegowanych prokuratorów europejskich (rekrutowanych spośród prokuratorów krajowych z poszczególnych PCz).

Kompetencje Prokuratury Europejskiej (zdefiniowane w tekście projektu rozporządzenia poprzez odesłanie do negocjowanego obecnie projektu dyrektywy PE i Rady w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii za pośrednictwem prawa karnego) ograniczać się mają wyłącznie do ścigania przestępstw przeciwko interesom finansowym UE.

Czynności procesowe Prokuratury Europejskiej mają podlegać przepisom prawa krajowego i mają być poddane kontroli sądów krajowych, a gwarancje proceduralne dla podejrzanych i pozostałych osób uczestniczących w postępowaniu mają być co najmniej na takim poziomie jak te gwarantowane przez prawo krajowe. Ponadto, osobie podejrzanej będą przysługiwać wszystkie prawa wynikające z przepisów UE (tj. prawo do tłumaczenia, adwokata, informacji w postępowaniu, uzyskania pomocy prawnej) oraz Karty Praw Podstawowych UE. Prokuratura Europejska ma być dodatkowo odpowiedzialna przed instytucjami UE za działalność, wliczając w to również obowiązek składania rocznych sprawozdań.

Dla przyjęcia rozporządzenia ustanawiającego Prokuraturę Europejską konieczna jest jednomyślność państw członkowskich. Najprawdopodobniej tego warunku nie uda się spełnić i Prokuratura Europejska powołana zostanie w procedurze wzmocnionej współpracy. Minimalna liczba państw do zawiązania takiej współpracy to 9.

Podstawą prawną dla rozporządzenia ws. ustanowienia Prokuratury Europejskiej jest art. 86 ust. 1 TFUE, który stanowi, iż w celu zwalczania przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, może ustanowić Prokuraturę Europejską w oparciu o Eurojust. Rada stanowi jednomyślnie, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Drugim z legislacyjnych dokumentów wchodzących w skład pakietu jest projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie *Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)*.

Projektowane rozporządzenie w znacznym zakresie powtarza obecnie obowiązujące przepisy decyzji o Eurojust. Pewnej korekty wymagają przede wszystkim propozycje nowych uregulowań, jak i zmiany przepisów dotychczas obowiązujących, w szczególności w zakresie definiowania uprawnień przedstawiciela krajowego i zmian struktury organizacyjnej (system podejmowania decyzji przez Kolegium; zadania Rady Wykonawczej jako organu pomocniczego Kolegium). Projektowane zmiany w Eurojust mają na celu przede wszystkim poprawienie skuteczności funkcjonowania tej agencji, w kontekście jej kontrybucji na rzecz ochrony

interesów finansowych UE. Równie ważnym założeniem jest skoordynowanie działania Eurojust z powstającą Prokuraturą Europejską, w szczególności w sprawach, w których poza przestępstwami na szkodę finansów UE, podejrzani zaangażowani byli w inne formy działalności przestępczej. Szczegółowe cele zawarte w projekcie to:

- poprawa skuteczności Eurojustu poprzez zapewnienie mu nowej struktury zarządzania;
- poprawa efektywności operacyjnej Eurojustu poprzez jednolite zdefiniowanie statusu i uprawnień przedstawicieli krajowych (m.in zredukowanie ich obowiązków administracyjnych);
- zapewnienie ról Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym w ocenie działalności Eurojustu zgodnie z Traktatem z Lizbony;
- dostosowanie ram prawnych Eurojustu do wymagań traktatowych (zamiana decyzji Rady ustanawiającej Eurojust na rozporządzenie);
- umożliwienie prowadzenia ścisłej współpracy z Prokuraturą Europejską po jej utworzeniu.

Przewidziana w art. 85 TFUE forma prawna rozporządzenia zapewni większą skuteczność ram prawnych w relacji do obecnie obowiązującej decyzji o Eurojust, która - chociaż jest instrumentem prawnie wiążącym dla organów stosujących i stanowiących prawo - nie harmonizuje ustawodawstw krajowych. Jak wskazują dotychczas opublikowane raporty z VI Rundy Wzajemnych Ewaluacji (GENVAL), systemy prawne państw członkowskich w odniesieniu do stosowania decyzji o Eurojust pozostają zróżnicowane pod względem legislacyjnym i praktycznym. Projektowane rozporządzenie zapewni zatem większe ujednoczenie narzędzi krajowych (przy pozostawieniu koniecznego marginesu swobody organizacyjnej), co przyczyni się do lepszego wykorzystania narzędzi współpracy oferowanych przez Eurojust.

Sprawy różne

= Informacje prezydencji na temat bieżących wniosków ustawodawczych

Rozpatrywany dokument: Brak

Instytucja wiodąca: MS

Stanowiska do ewentualnego ogłoszenia:

Delegacja Polski wysłucha informacji prezydencji

Działania o charakterze nie ustawodawczym

Zatwierdzenie wykazu punktów A

Rozpatrywany dokument: 14107/13 PTS A 62

Instytucja wiodąca: MS

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

Delegat Polski nie zgłosi uwag.

Sprawy różne

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca:

Stanowiska do ewentualnego ogłoszenia:

Delegacja Polski wysłucha informacji.

SPRAWY WEWNĘTRZNE

Obrady ustawodawcze

Sprawy różne

Informacje prezydencji na temat bieżących wniosków ustawodawczych

Rozpatrywane dokumenty: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Punkt o charakterze informacyjnym

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

Delegat Polski wysłucha przedstawionej informacji.

Działania o charakterze nie ustawodawczym

Tymczasowe ustalenia w sprawie siedziby Europejskiego Kolegium Policyjnego

Rozpatrywane dokumenty: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

W momencie tworzenia instrukcji na posiedzenie Rady, z uwagi na trwający proces negocjacyjny i zaplanowane spotkania z zainteresowanymi PCz, nie było możliwe określenie stanowiska Polski co do poparcia jednej z kandydatur na tymczasową siedzibę agencji CEPOL.

Decyzja ta zostanie podjęta w dniu 7 października po zapoznaniu się ze stanowiskami państw, które zgłosiły swoje kandydatury.

Podkreślenie, że CEPOL jest dynamicznie rozwijającą się agencją, która funkcjonuje od pewnego czasu w dość specyficznych okolicznościach związanych z potrzebą przeniesienia swojej siedziby oraz perspektywą potencjalnej fuzji z Europol.

Wskazanie, że ten element niestabilności oraz niepewności może mieć negatywny wpływ na bieżące działania CEPOL. Poinformowanie o zapoznaniu się z wnioskami PCz dotyczącymi możliwości umiejscowienia na ich terytorium siedziby CEPOL i zaznaczenie, że sprzyjają one budowaniu stabilności oraz wzmacnianiu pozycji CEPOL.

Wyrażenie poparcia dla zaproponowanej przez PREZ procedury głosowania w sprawie porozumienia politycznego dotyczącego wyboru tymczasowej siedziby CEPOL.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

Kontekst sprawy

W grudniu 2012 r. brytyjskie MSW powiadomiło Sekretariat CEPOL o potrzebie opuszczenia dotychczasowej siedziby w Bramshill (UK) do marca 2014 r., deklarując pewną elastyczność w odniesieniu do końcowego terminu umowy najmu. W lutym br. Sekretariat CEPOL powiadomił państwa członkowskie o oczekiwaniach logistycznych wobec nowej siedziby, natomiast w agencji powołano grupę ekspercką ds. zmiany siedziby.

Kwestię zmiany siedziby CEPOL należy rozpatrywać m.in. w kontekście przedstawionej przez Komisję Europejską propozycji fuzji Europolu i Cepolu, która została uwzględniona w projekcie rozporządzenia o Europolu. Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami, prace eksperckie nad ww. projektem rozporządzenia w ramach Rady zostały zawężone wyłącznie do tych części projektu, które nie dotyczą fuzji agencji oraz związanej z nią działalności szkoleniowej. Istotne jest również, że poseł sprawozdawca zaproponowała w projekcie raportu wykreślenie odniesień do fuzji agencji. Natomiast, Komisja Europejska poinformowała podczas posiedzenia grupy roboczej LEWP w dniu 11.07.2013 r., że przestawi w odpowiednim czasie swoje stanowisko w zakresie negatywnego przyjęcia przez PCz propozycji fuzji.

Stan dyskusji

W trakcie posiedzenia nieformalnej Rady ds. WSiSW w dniach 18-19 lipca 2013 r., PREZ LT poinformowała, że problem siedziby CEPOL wymaga szybkiego rozwiązania oraz wezwała PCz do rozważenia możliwości tymczasowego przyjęcia CEPOL na swoim terytorium, aż do ostatecznego rozwiązania sprawy. W wyniku ww. posiedzenia, PRES LT wystosowała w dniu 23 lipca br. list do PCz, w którym informowała o możliwości przesyłania do dnia 16 września 2013 r. zgłoszeń dot. chęci tymczasowego goszczenia siedziby CEPOL, do momentu wypracowania rozwiązania docelowego (co jest powiązane w pewnym stopniu z propozycją KE dot. fuzji Europolu i Cepolu).

Przedmiotowe zagadnienie było także przedmiotem dyskusji w trakcie posiedzenia Komitetu Koordynacyjnego w dziedzinie współpracy policji i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (CATS) w dniu 23 września 2013 r. PREZ poinformowała, że podczas najbliższej Rady ds. WSiSW rozważane będą ww. kandydatury oraz wskazała, że pożądanym byłoby wypracowanie przez PCz politycznej decyzji w tym zakresie celem rozpoczęcia procedury zmiany obecnej decyzji Rady ustanawiającej Europejskie Kolegium Policyjne

(2005/681/WSiSW). PREZ poinformowała o dwóch możliwościach proceduralnych w ww. zakresie. Pierwsza z nich wynika z art. 87 ust. 2 lit. b TFUE zgodnie z którym Parlament Europejski i Rada stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą mogą ustanawiać środki dotyczące wspierania szkolenia pracowników, jak również współpracy w zakresie wymiany pracowników oraz wyposażenia i badań w dziedzinie kryminalistyki. Druga z potencjalnych możliwości wynika z art. 76 TFUE, który prawo inicjatywy w tym zakresie przyznaje KE lub ¼ państw członkowskich. Jednocześnie PREZ LT poinformowała, iż w najbliższym czasie rozpocznie konsultacje z PE.

Jednocześnie należy wskazać, iż na posiedzeniu COREPER II w dniu 25 września 2013 roku PREZ odnosząc się do przedmiotowego spotkania Rady ds. WSiSW wskazała, iż oczekuje rozwiązania kwestii siedziby agencji CEPOL.

Kwestia nowej siedziby CEPOL była również jednym z tematów dyskusji podczas spotkania bilateralnego Ministrów Spraw Wewnętrznych PL i ES w dniu 15 lipca 2013 roku (ES przesłała list przedstawiający jej aplikację z prośbą o poparcie).

Pod koniec września br. Minister Spraw Wewnętrznych Węgier przesłał list do Ministra Spraw Wewnętrznych Polski przedstawiający węgierską propozycję dotyczącą umiejscowienia na ich terytorium tymczasowej siedziby CEPOL, prosząc o wsparcie dla tej inicjatywy. Jednocześnie w piśmie Ambasadora Węgier w Warszawie, przekazującym przedmiotową korespondencję, strona węgierska zapewniła o udzieleniu poparcia dla polskiego kandydata na stanowisko Zastępcy Dyrektora Europolu.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę, iż w projekcie dokumentu węgierskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej (V4) dotyczącym propozycji obszarów, które byłyby przedmiotem wzmocnionej współpracy pomiędzy państwami V4 w sprawach europejskich (*Joint V4 priority list*) umieszczono jako jeden z priorytetów z zakresu spraw wewnętrznych wspieranie węgierskiego wniosku dotyczącego tymczasowej siedziby CEPOL. PL zgłosiła do konsultowanego dokumentu m.in. uwagę dotyczącą udzielenia wsparcia przez państwa V4 polskiemu kandydatowi na stanowisko Zastępcy Dyrektora Europolu.

Kwestie związane ze swobodnym przepływem osób

Wstępne sprawozdanie Komisji

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Instytucja współpracujące: MSZ, MPiPS

Stanowisko do wygłoszenia:

Polska podtrzymuje w pełni stanowisko wyrażone podczas czerwcowej Rady ds. WSiSW. Niezmiennie stoimy na stanowisku, że swoboda przepływu osób to jedno z największych osiągnięć integracji europejskiej i jedna z najbardziej widocznych korzyści, jakie niesie ze sobą obywatelstwo UE. Należy pamiętać, iż swoboda przepływu osób zapewnia UE i państwom członkowskim znaczące korzyści ekonomiczne poprzez podnoszenie konkurencyjności ich gospodarek, ponadto, wnosi istotny wkład w podnoszenie na wyższy poziom spójności społecznej Europy. Nie wolno także pomijać wymiaru indywidualnego: setkom tysięcy obywateli UE umożliwia ona rozwój zawodowy i zapewnia poprawę jakości życia. Ciągłe jeszcze nie doceniamy właściwie jej znaczenia dla przeciwdziałania negatywnym skutkom kryzysu ekonomicznego.

Polska z satysfakcją przyjmuje ustalenia Komisji Europejskiej w ramach przedstawionego raportu. Z zadowoleniem odnosimy się do stwierdzenia o braku dowodów na poparcie tezy, że obywatele UE korzystający ze swobody przemieszczania się stanowią nadmierne obciążenie systemu zabezpieczenia społecznego państwa przyjmującego. Ta rozpowszechniona opinia o częstszym, w porównaniu do rodzimych mieszkańców, korzystaniu ze świadczeń społecznych przez obywateli innych PCz nie znajduje potwierdzenia w danych statystycznych. Obywatele UE relatywnie rzadko korzystają ze wsparcia państw przyjmujących przy relatywnie dużym narażeniu na ryzyko wykluczenia społecznego. Ponadto, należy pamiętać, iż składki i podatki płacone przez obywateli UE do budżetów państw przyjmujących zazwyczaj przekraczają zabezpieczenie socjalne, jakie otrzymują w zamian. Posądzanie ich zatem o turystykę zasiłkową jest nieuprawnione.

Wyrażając poparcie dla tez przedstawionych przez KE we wstępnym raporcie, Polska nie neguje problemów, z jakimi boryka się część państw członkowskich. Polska jest zdania, że należy dołożyć wszelkich starań, aby uporać się z zaistniałymi przypadkami, pomimo iż są one incydentalne. Dlatego też, sprzeciwiając się zmianom w zasadach swobody przepływu osób, Polska opowiada się za dalszym dialogiem, który pozwoli osiągnąć porozumienie wszystkich państw członkowskich w tej ważnej dla UE kwestii.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

List 4 ministrów spraw wewnętrznych

List Ministrów SW Niemiec, Niderlandów, Wielkiej Brytanii i Austrii dotyczący nadużyć w zakresie swobody przepływu osób skierowany do prezydencji irlandzkiej podnosi kwestię wykorzystywania systemów socjalnych państw sygnatariuszy przez obywateli pozostałych państw UE. Tezy listu zawierają pewne uogólnienia, dodatkowo nie przytaczając konkretnych danych. Niepokój może budzić fakt, iż autorzy posługują się terminologią do tej pory używaną jedynie w odniesieniu do obywateli państw trzecich oraz nielegalnych imigrantów, zastępując zwrot „obywatele UE z innych państw członkowskich” terminem „imigranci z innych państw członkowskich”. Autorzy listu domagali się włączenia przedmiotowego tematu do porządku obrad czerwcowej Rady ds. WSiSW oraz podjęcia przez Komisję Europejską działań zmierzających do poprawy sytuacji.

Należy pamiętać, iż kwestia swobody przepływu osób jest tematem wysoce wrażliwym politycznie. Sprawa naruszeń SPO była niejednokrotnie wykorzystywana przez skrajnie prawicowe i populistyczne partie polityczne w walce o elektorat. Należy domniemywać, iż podobna sytuacja ma miejsce również w tym przypadku². Nieoficjalnie wiadomo, iż przyczyną inicjatywy 4 państw były nadużycia popełniane przez obywateli Rumunii i Bułgarii. Jednakże, ze względu na fakt, iż w przeszłości podobne działania podejmowane były przeciwko obywatelom polskim³, jak również to, iż tematyka SPO omawiana jest w ramach Rady ds. WSiSW⁴, kwestia przedmiotowego listu jest niezwykle istotna z punktu widzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Co do zasady, Polska jest przeciwna podejmowaniu tematu, który w dużej mierze wynika z sytuacji wewnętrznej w wybranych państwach członkowskich UE i kryzysu ekonomicznego.

---

² Rząd Niderlandów często posługuje się hasłami antymigracyjnymi, które wpisują się w panujące w społeczeństwie holenderskim nastroje. Z kolei w Niemczech rozpoczęła się już kampania wyborcza – wybory parlamentarne odbędą się we wrześniu tego roku.

³ Kwestię tą podnosiły UK i NL.

⁴ Zakres tematyczny Rady ds. Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych należy do kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Kryzys nie może być pretekstem do uderzenia w traktatowe wolności wynikające ze wspólnego rynku, w tym swobodę przepływu osób. Zaistniała sytuacja nie może również służyć do zdobycia chwilowego kapitału politycznego.

Strona polska powinna podchodzić ze szczególną uwagą do kwestii podniesionych w przedmiotowym liście, z uwagi na liczbę obywateli polskich korzystających z prawa do przemieszczania się i pobytu w innych państwach członkowskich UE. Po przystąpieniu Polski do UE odnotowywano sygnały dot. planów ograniczania prawa pobytu – w tym wydawania decyzji o wydaleniu - wobec obywateli polskich znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W szczególności należy wskazać, że tego rodzaju działania były planowane w roku 2011 przez władze Królestwa Niderlandów, co spotkało się ze stanowczą reakcją strony polskiej. Ministerstwo SW przedstawiło wówczas stanowisko, że stosownie do postanowień art. 27 ust.1 dyrektywy 2004/38/WE, z zastrzeżeniem przepisów rozdziału VI dyrektywy, państwa członkowskie mogą ograniczyć swobodę przemieszczania się i pobytu obywateli Unii i członków ich rodziny, bez względu na przynależność państwową, kierując się względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, przy czym na względy te, nie można się powoływać do celów gospodarczych.

Dyrektywa nie przewiduje automatycznego stosowania postanowień rozdziału VI-go dot. ograniczeń w prawie wjazdu i prawie pobytu uzasadnionych względami bezpieczeństwa publicznego, porządku publicznego lub zdrowia publicznego wobec osób, które nie spełniają warunków pobytu na terytorium państwa przyjmującego określonych w art. 7, 12 i 13 dyrektywy i tym samym nie posiadają w tym państwie prawa pobytu. Sankcją stosowaną przez państwo przyjmujące w takiej sytuacji nie może być wydalenie, chyba, że w przypadkach konkretnych osób właściwe władze wykażą zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 27 ust.1 dyrektywy.

Zgodnie z pkt. 16 preambuły dyrektywy tak długo, jak osoby korzystające z prawa pobytu nie stanowią nieracjonalnego obciążenia dla systemu pomocy społecznej w przyjmującym państwie członkowskim, nie powinny one podlegać wydaleniu. **Wydalenie nie powinno być zatem automatyczną konsekwencją skorzystania z systemu pomocy społecznej.** Przyjmujące państwo członkowskie powinno zbadać, czy chodzi o przejściowe trudności i uwzględnić okres pobytu, okoliczności osobiste i kwotę przyznanej pomocy, w celu rozważenia, czy beneficjent stanowi nieracjonalne obciążenie dla systemu pomocy społecznej i w określonym przypadku przystąpić do jego wydalenia. W rozumieniu zdefiniowanym przez Trybunał Sprawiedliwości, w żadnym wypadku środek wydalenia nie należy stosować wobec pracowników najemnych, osób pracujących na własny rachunek lub osób poszukujących pracy, o ile nie jest to uzasadnione względami porządku lub bezpieczeństwa publicznego.

Podobnie art. 14 ust. 3 dyrektywy wprowadza gwarancję, iż środek wydalenia nie jest stosowany automatycznie w wyniku korzystania przez obywatela Unii lub członków jego rodziny z systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego. Z kolei art. 14 ust. 4 stanowi, że w drodze odstępstwa od ust. 1 i 2 oraz bez uszczerbku dla przepisów rozdziału VI w żadnym wypadku środek wydalenia nie może być stosowany wobec obywatela Unii lub członków jego rodziny, jeżeli:

- a) obywatele Unii są pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek, lub
- b) obywatele Unii wjechali na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w poszukiwaniu pracy. W takim przypadku obywatele Unii i członkowie ich rodziny nie mogą zostać wydaleniu tak długo, jak obywatele Unii mogą dostarczyć dowód, że kontynuują poszukiwanie pracy i mają rzeczywiste szanse na zatrudnienie.

W dniu 13 maja br. odbyło się spotkanie Pana Ministra Bartłomieja Sienkiewicza i Sekretarza Stanu, Pana Piotra Stachańczyka z Wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej, Panią Viviane Reding. Jednym z poruszonych tematów była kwestia przedmiotowego listu. Obie strony wyraziły zbieżne stanowisko w tej kwestii.

List 3 Komisarzy UE

24 maja br. 3 Komisarzy UE (Wiceprzewodnicząca KE, Komisarz ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa - Viviane Reding, Komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego - László Andor oraz Komisarz ds. spraw wewnętrznych - Cecilia Malmstroem) skierowało do prezydencji irlandzkiej list⁵, który stanowi odpowiedź na list 4 ministrów spraw wewnętrznych.

W związku z włączeniem tematu swobody przepływu osób do porządku obrad czerwcowej Rady JHA, KE przedstawiła dane statystyczne oraz kwestie prawne związane z przedmiotową tematyką oraz wskazała co jest, a co nie jest dozwolone w prawie UE. KE wyraziła także chęć wsparcia państw członkowskich we właściwej implementacji prawa do swobodnego przemieszczania się.

Komisarze podkreślili znaczenie swobody przepływu osób, szczególnie w kontekście obecnej sytuacji ekonomicznej i demograficznej. Zgodnie z przytoczonymi danymi, w okresie 2004-2009 PKB 15 państw członkowskich tzw. „starej Unii”⁶, wzrosło o prawie 1 % w wyniku mobilności jaka nastąpiła po rozszerzeniu (2004 i 2007). Przytaczając powyższe informacje, KE zwróciła się do autorów listu z prośbą o przedstawienie odpowiednich danych statystycznych, które mogłyby przybliżyć charakter i zakres problemu, do którego odnoszą się ministrowie.

Ponadto, KE dołączyła do listu notatkę nt. kluczowych zasad prawnych dotyczących swobody przepływu osób, w której przedstawiono następujące kwestie: przepisy UE dotyczące dostępu do świadczeń socjalnych, zapobieganie nadużyciom, egzekwowanie zasad swobody przepływu osób, ubezpieczenia społeczne oraz integracja społeczna.

Informacje odnośnie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

List ministrów spraw wewnętrznych Austrii, Holandii, Niemiec i Wielkiej Brytanii nie ma bezpośredniego wpływu na stosowanie przepisów europejskich dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W przyszłości jednak, list oraz zawarte w nim propozycje ograniczeń w dostępie do niektórych świadczeń socjalnych związanych z zamieszkaniem w państwie członkowskim mogą również zapoczątkować dyskusję nad potrzebą zmian w ww. przepisach, w szczególności w dostępie do świadczeń poza-ubezpieczeniowych, co było już przedmiotem wystąpień strony brytyjskiej w ubiegłym roku.

Obecnie list skupia się na zmianie i doprecyzowaniu dyrektywy pobytowej 2004/38/EC i nie odnosi się bezpośrednio do praw obywateli do świadczeń objętych regulacjami przepisów europejskich dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie z danych, którymi dysponuje MPiPS, nie wynika, by systemy państw – sygnatariuszy listu – były nadmiernie wykorzystywane przez obywateli polskich, tj. niezgodnie z prawem.

Z danych i dotychczasowych doświadczeń wynika, że na przestrzeni kilku ostatnich lat (2008 - 2012) zdarzyły się pojedyncze przypadki, w których, w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, ustalono, że nastąpiło wyłudzenie lub oszustwo w zakresie

⁵ List został także przekazany ministrom spraw wewnętrznych, ministrom sprawiedliwości oraz ministrom ds. zatrudnienia i kwestii społecznych wszystkich państw członkowskich.

⁶ Przed rozszerzeniem o 10 nowych państw (Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry).

dostępu do świadczeń, w szczególności nienależnego pobrania świadczeń rodzinnych. Sytuacje te jednak były marginalne w stosunku do liczby obywateli polskich pracujących w ww. państwach oraz pobierających z tytułu zatrudnienia w tych państwach, zarówno świadczenia rodzinne, jak również inne świadczenia z zabezpieczenia społecznego.

Należy również podkreślić, że w zakresie świadczeń objętych zakresem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przyjęto niezbędne rozwiązania mające przeciwdziałać nadużyciom i wyłudzeniom w dostępie do tego rodzaju świadczeń.

Rada JHA 6-7 czerwca br.

Przebieg dyskusji:

PREZ IE poinformowała, iż podczas lunchu debata skoncentrowana była na liście 4 ministrów spraw wewnętrznych (AT, DE, NL oraz UK). Państwa – sygnatariusze w swoim liście, skierowanym do Rady UE, zwróciły uwagę na zjawisko nadużywania ich systemów socjalnych przez obywateli UE korzystających ze swobody przepływu osób. Państwa te wskazały na konieczność przeanalizowania problemu na poziomie unijnym. Żadne z PCz nie opowiedziało się za ograniczeniem SPO, ani za zmianą Dyrektywy 2004/38/WE, która reguluje tą kwestię. Wskazano natomiast, iż niezbędna jest jednolita interpretacja przepisów o zasiłkach społecznych oraz zweryfikowanie, czy w tym zakresie nie istnieją luki prawne. PCz uznały, iż sprawa ta zostanie przeanalizowana na poziomie eksperckim, przy wykorzystaniu danych na temat rzekomych naruszeń, do przedstawienia których, zostały zobligowane państwa-sygnatariusze listu.

Większość państw członkowskich wyraziło jednak opinię, iż przedwcześnie jest mówienie o kryzysie w kwestii swobody przepływu osób. Będzie to można rozstrzygnąć dopiero po przedstawieniu przez 4 państwa danych statystycznych, na podstawie których opierają oni swoje zarzuty, oraz po analizie raportu do którego przygotowania została zobowiązana grupa FREEMO.

Główne wnioski:

Żadne z państw (nawet AT, DE, NL i UK) nie opowiedziało się za zmianą Dyrektywy 2004/38/WE. Większość PCz uznała, iż ograniczanie swobody przepływu osób stanowiłoby naruszenie jednego z głównych osiągnięć integracji europejskiej.

Jednakże, podniesiony problem wymaga przeanalizowania i wyciągnięcia odpowiednich wniosków, na podstawie których podjęte zostaną właściwe działania mające na celu ograniczenie przypadków nadużywania systemów socjalnych.

Ponadto, państwa uzgodniły, iż dalsze prace prowadzone będą na poziomie eksperckim na grupie FREEMO, której zadaniem będzie zbadanie istniejącego stanu prawnego, właściwej interpretacji przepisów dyrektywy oraz wskazanie dostępnych narzędzi służących zwalczaniu nadużyć. Ponadto, grupa została zobowiązana do przedłożenia na październikowej Radzie wstępnego raportu kompleksowo analizującego sytuację, natomiast do końca bieżącego roku gotowy ma być raport finalny.

Dodatkowo, państwa – sygnatariusze listu zostały wezwane do przedstawienia danych statystycznych, które potwierdzą tezy przez nich stawiane, wskazując na skalę i zakres zjawiska. Przekazane dane będą stanowiły wkład w raport grupy FREEMO.

Przebieg dyskusji na posiedzeniu FREEMO (28 czerwca br.)

Przedstawiciel DE wskazał, iż od kilku lat odnotowują nasilony napływ obywateli UE. Od co najmniej 2 lat są to takie grupy obywateli UE, które nie spełniają przesłanek pobytu na terenie Niemiec. Osiedlają się w kilku największych niemieckich miastach i powodują istotne problemy dla gmin.

Przedstawiciel DE stwierdził, że to zjawisko należy potraktować bardzo poważnie, gdyż odnotowują przypadki, gdy całe wsie przeprowadzają się do DE. W większości są to analfabeci bez żadnego wykształcenia, a więc osoby, którym bardzo trudno jest odnaleźć się w innym społeczeństwie czy wejść na rynek pracy.

To zjawisko jest wielkim wyzwaniem dla gmin i miast, gdyż muszą zapewnić realizację wszystkich praw obywateli UE, w tym kształcenia dzieci, dostępu do pracy, w takim samym wymiarze, w jakim przysługują obywatelom DE.

W latach, 2008-2012 odnotowano 200, 400 a czasem nawet 600 proc. wzrost przyjazdu obywateli UE z BG, RO (choć DE nie stwierdziły tego wprost, należy przypuszczać, iż chodzi głównie o obywateli pochodzenia romskiego). Podczas poprzedniego rozszerzenia nie odnotowano tak gwałtownego zjawiska. Dane te dotyczą osób, które się meldują. Jednakże zdecydowana większość migrantów nie melduje się, a zatem nie znana jest rzeczywista skala tego zjawiska.

Wielu nie dysponuje środkami finansowymi, nie znając języka niemieckiego mają niewielkie możliwości zatrudnienia, a postanawiają zostać. Dodatkowo, nieznamość języka sprawia, że przebywają tylko ze swoimi współobywatelami (co powoduje tworzenie się gett), próbują żebrać, dzieci zmuszane są do żebrania, podejmują prace dorywcze, uprawiają nierząd. Znacznie wzrosła liczba przestępstw popełnianych w miejscach ich zamieszkania. Osoby te nie przestrzegają godzin ciszy, powodując napięcia społeczne. Wówczas są wyrzucani z zajmowanych lokali i konieczne jest umieszczenie ich w ośrodkach dla bezdomnych, gdzie nie ma dla nich wystarczającej liczby miejsc. Osoby te nie mają ubezpieczenia zdrowotnego, z powodu braku znajomości języka nie są też w stanie zawrzeć odpowiednich umów ubezpieczenia. Wówczas gminy muszą ustalać czy przybywający obywatele UE są ubezpieczeni, komunikacja z państwami pochodzenia jest bardzo trudna.

Brak umiejętności i integracji prowadzi do agresji, również wobec dzieci w szkołach, brakuje środków na walkę z tym zjawiskiem. Nawet mieszkańcy dzielnic uznawanych za migracyjne, przenoszą się w inne rejony miasta ze względu na rosnące niebezpieczeństwo. W związku z izolowaniem się tych grup od pozostałej społeczności, tworzy się równoległe społeczeństwo, rządzące się swoimi prawami.

Wszystko to rodzi potrzebę ogromnych nakładów personalnych i finansowych. Koszty administracyjne gmin znacznie wzrosły, ale problematyczne jest oszacowanie jakich środków będą potrzebowały gminy na realizację tych zadań, gdyż nie wiadomo jaka jest rzeczywista liczba obywateli innych PCz przybywających do DE.

Delegat FR wskazał, iż mają podobne problemy w dużych miastach (szczególnie Paryż, Marsylia). FR podkreśliła, iż SPO jest dla nich podstawowym prawem UE i dlatego też należy dopilnować, aby ta zasada była właściwie wypełniana. Według FR, należy wyeliminować przypadki nadużyć. FR podniosła problemy natury interpretacyjnej dot. przepisów Dyrektywy 2004/38/WE oraz przepisów Rozporządzenia w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Po posiedzeniu grupy FREMMO, państwa członkowskie otrzymały drogą mailową prośbę o przekazanie danych statystycznych dotyczących nadużyć i oszustw stosowanych przez obywateli UE i członków ich rodzin, korzystających ze swobody przemieszczania się w innych państwach członkowskich.

Jednocześnie, Komisja Europejska rozesłała list do PCz z prośbą o przekazanie przez państwa sygnatariuszy listu odpowiednich danych, ze wskazaniem, iż pozostałe PCz również mogą przesłać niezbędne informacje, jeżeli mają taką wolę.

Przebieg dyskusji na posiedzeniu FREEMO (17 września br.)

KE przedstawiła prezentację podsumowującą dotychczasową analizę sytuacji. Według oceny KE brak jest dowodów na zarzuty podnoszone przez 4 PCz. Zauważalne są pewne anomalie, jednak występują one wyłącznie lokalnie, nie tyczą się zaś problemów danego państwa globalnie.

W odpowiedzi, DE, NL, UK oraz AT, podniosły, iż fakt, że dane liczbowe wskazują na niewielkie znaczenie procentowe problemu nie oznacza, że nie należy obecnej sytuacji potraktować poważnie. W swojej argumentacji państwa te skupiły się na kwestii postrzegania społecznego tego problemu. Obywatele tych PCz, dostrzegając obecną sytuację, zaczynają mieć zastrzeżenia do swobody przepływu osób. Również media często donoszą o przypadkach wyłudzeń świadczeń socjalnych, czy niemoralnych zachowań przybywających obywateli UE. To wszystko ma negatywny wpływ na nastawienie społeczeństw wobec nowo przybywających obywateli UE z innych PCz. Ponadto, rosnące napięcia społeczne powodują wzrost zachowań ksenofobicznych. DE, NL, UK oraz AT zwróciły się do KE o niebagatelizowanie tego problemu.

Syria – ochrona uchodźców, najnowsze wydarzenia

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Stanowisko do ewentualnego wygłoszenia:

Podkreślenie na wstępie, że PL z przykrością przyjęła informacje na temat tragedii, jaka wydarzyła się u wybrzeży Lampeduzy. Liczba ofiar uświadamia stopień determinacji mieszkańców północnej Afryki w poszukiwaniu lepszych warunków życia co powinno mieć wpływ na debatę i decyzje w tej kwestii. Jest to kwestia, o której nie można zapominać.

Zaznaczenie, iż gotowość do podjęcia tak ogromnego ryzyka musi być spowodowana katastrofalną sytuacją humanitarną w tym regionie. Jednocześnie należy zdawać sobie sprawę z faktu, iż możliwości recepcyjne UE są coraz mniejsze – co widać na przykładzie nie tylko państw członkowskich najbardziej dotkniętych presją migracyjną, ale także tych, które odnotowują coraz większy napływ imigrantów – w tym Polska. Dlatego też, należy wzmacniać przede wszystkim działania skierowane na poprawę sytuacji imigrantów w ich państwach pochodzenia. Muszą być to działania kompleksowe, o charakterze horyzontalnym.

Wyrażenie poparcia dla KE za rozwój Regionalnych Programów Ochrony, w tym specjalny program dla Syrii. Zwrócenie uwagi na konieczność prowadzenia pogłębionego dialogu z państwami trzecimi pochodzenia i tranzytu pod kątem wzmacniania ich możliwości skutecznego zarządzania potencjalną migracją.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

Dane statystyczne odnoszące się do sytuacji w samej Syrii:

Liczbę uchodźców z Syrii ocenia się obecnie na ok. 2 miliony osób, z czego, wg UNHCR ok. 740 tys. przebywa obecnie w Libanie, ok. 515 tys. w Jordanii, ok. 490 tys. w Turcji, ok. 200 tys. w Iraku i ok. 124 tys. w Egipcie. W tych krajach pomocy uchodźcom udzielają m. in. UNHCR, IOM oraz organizacje pozarządowe. Polskie organizacje, Caritas oraz Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, włączyły się w udzielanie pomocy uchodźcom syryjskim

w Libanie realizując projekty współfinansowane przez program pomocy rozwojowej MSZ „Polska pomoc”.

Dane statystyczne odnoszące się do sytuacji w UE:

W **2012 r.** obywatele Syrii złożyli w UE 23 510 wniosków o status uchodźcy, co stanowi 7% wszystkich ubiegających się o status uchodźcy w UE.

Najwięcej wniosków pochodzących od obywateli Syrii ubiegających się o status uchodźcy w UE przyjęto w DE (7 930 wniosków - 34%) i w SE (7 920 wniosków - 34%).

Największy udział tej grupy wśród ubiegających się o status uchodźcy w poszczególnych krajach odnotowano na CY (34% - 565 wniosków), w BG (32% - 450 wniosków) i w SE (18% - 7 920 wniosków).

W skali UE w I kwartale 2013 r. odnotowano wzrost liczby osób wnioskujących o nadanie statusu uchodźcy w porównaniu z I kwartałem 2012 r.

W **I kwartale 2013 r.** obywatele Syrii stanowili 10% ubiegających się o status uchodźcy w UE (8 460 wniosków w UE-28 i 8 395 wniosków w UE-27).

Najwięcej wniosków pochodzących od obywateli Syrii ubiegających się o status uchodźcy w UE przyjęto w SE (2 555 wniosków - 30%) i w DE (2 445 wniosków - 29%). Wśród ubiegających się o status uchodźcy największy udział obywateli Syrii odnotowano w RO (59% - 70 wniosków), na MT (53% - 65 wniosków), na CY (37% - 115 wniosków) i w BG (36% - 320 wniosków).

Odnosnie poszczególnych grup wnioskodawców stwierdzono, że wzrost liczby wniosków w liczbach bezwzględnych dotyczy w szczególności obywateli Syrii (o prawie 6 tys. wniosków). W liczbach względnych natomiast największy wzrost dotyczy obywateli Mali (o 400%), a w drugiej kolejności obywateli Syrii (o 200%).

Sytuacja w PL:

- **Wnioski o nadanie statusu uchodźcy**

W I półroczu 2013 r. odnotowano istotny wzrost liczby wniosków o nadanie statusu uchodźcy złożonych przez obywateli Syrii – **144**, co stanowi **1,38% ogółu wniosków**. Jest to **więcej niż przez cały 2012 rok** (107 wniosków). O ile w 2012 r. żadnemu obywatelowi Syrii nie nadano statusu uchodźcy, to w I połowie 2013 r. było 9 takich decyzji.

Należy zwrócić uwagę na dużą liczbę decyzji o umorzeniu postępowania. W 2012 r. podjęto 24 takie decyzje, a w I połowie 2013 r. – 97. Może to oznaczać, że wielu obywateli Syrii opuszcza Polskę jeszcze w trakcie trwania procedury, traktując nasz kraj jako tranzytowy.

Niemal każdy cudzoziemiec deklarujący ob. syryjskie składa wniosek o nadanie statusu uchodźcy bezpośrednio po przekroczeniu granicy RP (gł. przez przejście graniczne Warszawa-Okęcie po przylocie z EL, TR, Libanu i Rosji). Osoby deklarujące ob. syryjskie bez dokumentów bardzo często okazują się być obywatelami Iraku, Turcji lub Libanu.

- **Ruch graniczny**

W okresie styczeń - sierpień 2013 r. do RP wjechało 752 (w okresie styczeń - sierpień 2012 r. - 565) ob. Syrii (wzrost o 33,1 %), w tym na granicy: lotniczej: 573, morskiej: 108, z Białorusią: 38, z Ukrainą: 30, z Rosją: 3.

- **Odmowa wjazdu**

W okresie styczeń - sierpień 2013 r. nie zezwolono na wjazd do PL 61 (18) ob. Syrii (wzrost o 239 %). Odmowy miały miejsce na granicy: na lotniczej: 37, z Białorusią: 18 i z Ukrainą: 6.

- **Zatrzymani za przekroczenie granicy państwowej wbrew przepisom lub jego usiłowanie**

W okresie styczeń - sierpień 2013 r. zatrzymano 76 (12) ob. Syrii, którzy wbrew przepisom przekroczyli granicę państwową (pgpwp) lub usiłowali ją przekroczyć, bezpośrednio po dokonaniu tego czynu lub w trakcie jego dokonywania.

Na kierunku do RP zatrzymano 66 (11) ob. Syrii, w tym na granicy lotniczej zewnętrznej: 64, z Niemcami: 1 i z Ukrainą: 1.

Na kierunku z RP zatrzymano 10 (1) ob. Syrii, w tym na odcinku granicy z Niemcami: 9 i na granicy morskiej: 1.

- **Zatrzymani za nielegalny pobyt**

W okresie styczeń-sierpień 2013 r. w związku ze stwierdzeniem nielegalnego pobytu zatrzymano 14 ob. Syrii. Zatrzymania miały miejsce głównie wewnątrz kraju: 10 i na granicy lotniczej: 4.

- **Zatrzymani za nielegalną pracę**

1 przypadek.

- **Falszerstwa dokumentów**

W okresie styczeń - sierpień 2013 r. wśród osób zatrzymanych za pgpwp, nielegalny pobyt, nielegalną pracę u 91 (2012: 13) ob. Syrii, wykryto 45 (2012: 4) fałszywych dokumentów, w tym:

- 24 (2012: 2) paszporty,
- 11 dowodów osobistych,
- 4 (2012: 2) dokumenty pobytowe,
- 4 dokumenty opiekuna,
- 2 wizy.

Tragedia u wybrzeży Lampeduzy:

W nocy 3 października br. u wybrzeży Lampeduzy zatonała łódź z 500 imigrantami na pokładzie – 300 osób poniosło śmierć. Najprawdopodobną przyczyną wypadku był pożar, który pojawił się na łodzi. Imigranci płynęli z Libii na Lampeduzę. Byli to głównie Somalijscy i Erytrejscy – w tym także dzieci. Bilans ofiar śmiertelnych cały czas rośnie, gdyż stopniowo zwiększa się liczba odnajdywanych ciał. Władze IT zwracają uwagę na coraz poważniejszy proceder przemytu nielegalnych imigrantów z Afryki, którym zajmuje się znacząca już liczba grup przestępczych.

**Pierwsze coroczne forum ds. relokacji, 25 września 2013 r.
Informacje przekazane przez Komisję**

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Stanowisko do ewentualnego ogłoszenia:

Podkreślenie, iż Polska przywiązuje dużą wagę do idei solidarności wewnątrz europejskiej i jest w dalszym ciągu gotowa do niesienia pomocy władzom Malty w miarę swoich możliwości.

Przypomnienie, iż Polska bierze udział w projekcie EUREMA II, dzięki czemu udało jej się relokować 6 uchodźców z Malty. Polska powzięła wysiłek na rzecz ułatwienia ich przyjęcia w Polsce i integracji z polskim społeczeństwem. Osobom tym zapewniono niezbędną w tym celu pomoc – materialną i administracyjną, która polegała m.in. na umożliwieniu im połączenia z rodzinami, znalezienia zatrudnienia oraz mieszkania. Wszystkie te osoby biorą udział w programach integracyjnych obejmujących naukę języka polskiego i szkolenia zawodowego.

Zaznaczenie, iż pomimo faktu, że liczba relokowanych uchodźców nie jest znacząca, co wynika w dużej mierze z faktu, iż Polska nie jest krajem atrakcyjnym dla imigrantów, ostateczna liczba nowoprzybyłych podwoiła się w następstwie łączenia rodzin. O tym aspekcie nie można zapominać.

Poinformowanie, że Polska jest świadoma faktu, iż wyjściowo zadeklarowała relokacje do 50 osób w ramach projektu EUREMA II, jednakże w chwili obecnej sama zmagą się z nagłym i znaczącym napływem wnioskujących o ochronę międzynarodową, przede wszystkim Rosjan narodowości czecheńskiej. Dlatego też rozważa możliwość relokacji kolejnej grupy osób.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

W dn. 25 września br. odbyło się w Brukseli pierwsze coroczne forum ds. relokacji. Na spotkaniu komisarz C. Malmstroem zaprezentowała relokację jako istotny instrument solidarności, służący rozwiązywaniu aktualnych i przyszłych kryzysów migracyjnych. Komisarz przedstawiła również metody finansowania działań (m.in. poprzez AMF).

R. Visser (EASO) przedstawił prezentację dot. relokacji (definicja, różnice między relokacją a przesiedleniami).

W dyskusji głos zabrały DE, które poruszyły problem dobrowolności relokacji – nie może się ona odbywać wbrew woli migrantów. MT odniosła się z uznaniem do programu, stwierdzając jednocześnie, że warunki dot. relokacji są zbyt restrykcyjne.

Sytuacja w PL na podstawie raportu Agencji Frontex *FRAN Q2 2013 (April-June 2013)*:

W I kwartale 2013 r. wniosków o ochronę międzynarodową złożyło 2,9 tys. osób, natomiast w II kwartale 2013 r. liczba ta wyniosła już 7,4 tys. – wzrost o 152% w porównaniu do I kwartału 2013 r. i o 265% w porównaniu do 2012 r. Pasuje to Polskę na 4. miejscu w UE pod względem liczby wnioskujących o ochronę międzynarodową (po DE (23,4 tys.); HU (9,6 tys.) oraz SE (8,7 tys.)).

Sprawy różne:

A) Możliwości misji cywilnych WPBiO

Rozpatrywane dokumenty: *Background note on civilian CSDP*

Instytucja wiodąca: MSW

Stanowiska do ewentualnego ogłoszenia:

Nie ma potrzeby zabierania głosu przez Przedstawiciela Polski.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO, ang. CSDP) zastąpiła dawną Europejską Politykę Bezpieczeństwa i Obrony (EPBiO). Traktat z Lizbony podkreśla szczególne znaczenie

WPBiO (ta polityka obejmuje teraz nową sekcję pod nową nazwą), która wciąż stanowi nieodzowną część Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB). Traktat lizboński podkreśla znaczenie wspólnej polityki, ale także wprowadza nowe postanowienia, mające na celu rozwój WPBiO. Najnowsze zalecenia mają na celu stopniowe wdrażanie Wspólnej Polityki Obrony. Państwa członkowskie mogą uczestniczyć w misjach wojskowych i humanitarnych oraz związane są klauzulą solidarności⁷ w sprawach obronności europejskiej.

WPBiO proponuje takie zasady współpracy, dzięki którym UE może podejmować działania operacyjne w państwach trzecich. Misje te mają w szczególności na celu utrzymanie pokoju oraz wzmocnienie bezpieczeństwa międzynarodowego. Działania te opierają się na środkach cywilnych i wojskowych dostarczonych przez państwa członkowskie.

Aż do wejścia w życie traktatu lizbońskiego w ramach WPBiO można było realizować następujące misje:

- misje humanitarne i ratunkowe,
- misje zapobiegania konfliktom i utrzymywania pokoju,
- misje zbrojne służące zarządzaniu kryzysowemu.

Do tej listy traktat lizboński dodaje trzy nowe zadania:

- wspólne działania rozbrojeniowe,
- misje wojskowego doradztwa i wsparcia,
- operacje stabilizacji sytuacji po zakończeniu konfliktów.

Strategiczne kierunki współpracy w UE w obszarze bezpieczeństwa i obrony określone są jednomyślnie przez państwa członkowskie na spotkaniach Rady Europejskiej, która spotyka się przynajmniej dwa razy w roku, w formacie szefów państw i rządów. Najważniejsze decyzje w ramach WPBiO zapadają na spotkaniach Rady UE w formacie Ministrów Spraw Zagranicznych lub Ministrów Obrony.

Rada UE określa cele i ogólne zasady realizacji podejmowanych misji. Po wejściu w życie Traktatu z Lizbony, Rada UE może powierzyć przeprowadzenie misji grupie państw członkowskich, które wyrażą taką wolę i które dysponują zasobami cywilnymi i wojskowymi wymaganymi dla tej misji. Państwa członkowskie realizujące działania są zobowiązane do regularnego informowania Rady o przebiegu misji. Ponadto działają w porozumieniu z Wysokim Przedstawicielem Unii do spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa. Finansowanie i środki operacyjne misji podejmowanych w ramach WPBiO są zapewniane przez państwa członkowskie.

Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (*Political and Security Committee* – PSC). Jest to podstawowe ciało decyzyjne w zakresie bieżących spraw dotyczących polityki bezpieczeństwa. PSC wypracowuje decyzje Rady UE oraz sprawuje polityczny nadzór nad ich wdrażaniem. W spotkaniach, które odbywają się z reguły dwa razy w tygodniu, uczestniczą przedstawiciele narodowi przy PSC w randze ambasadora. Komitet jest odpowiedzialny przed Radą UE.

PSC jest wspomagany przez Komitet ds. Cywilnych Aspektów Zarządzania Kryzysowego CIVCOM w zakresie cywilnego wymiaru zarządzania kryzysowego. Do zadań CIVCOM należy między innymi planowanie i monitorowanie przebiegu misji cywilnych. Natomiast Grupa

---

⁷ Podstawą prawną Klauzuli solidarności jest art. 222 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Na podstawie tego przepisu Unia Europejska i państwa członkowskie mogą działać wspólnie w duchu solidarności, jeśli państwo członkowskie stanie się obiektem aktu terrorystycznego, ofiarą klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej działalnością człowieka. Zgodnie z brzmieniem art. 222 TFUE, Unia Europejska mobilizuje wszystkie instrumenty, jakie ma do dyspozycji, włączając w to instrumenty militarne udostępnione przez państwa członkowskie (jeśli zajdzie taka konieczność). Warunkiem udzielenia pomocy państwu poszkodowanemu jest wystosowanie przez jego władze polityczne prośby o pomoc.

Polityczno-Wojskowa (PMG) odpowiada za aspekty polityczno-wojskowe WPBiO i opracowywanie koncepcji i instrumentów dotyczących operacji wojskowych i cywilno-wojskowych Unii.

Poszczególne komitety są wspomagane przez struktury UE, które dawniej podlegały Sekretariatowi Generalnemu Rady. Obecnie są one częścią Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych – ESDZ. CPCC (*Civilian Planning and Conduct Capability*) jest odpowiedzialna za planowanie operacyjne oraz prowadzenie misji cywilnych. CMPD (*Crisis Management Planning Directorate*), odpowiada za planowanie operacji cywilnych i wojskowych w wymiarze politycznym.

PSC otrzymuje także rekomendacje od Komitetu Wojskowego UE (*the EU Military Committee* – EUMC) stanowiącego najwyższe forum konsultacji krajów członkowskich w sprawach militarnych. Komitet dostarcza rekomendacji dla PSC. Prace Komitetu wspiera Grupa Robocza Komitetu Wojskowego (*the EUMC Working Group*). W spotkaniach EUMC, które odbywają się raz w tygodniu, uczestniczą wojskowi przedstawiciele państw członkowskich.

Sztab Wojskowy UE (*the EU Military Staff* – EUMS). Jest to ciało wchodzące w skład Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych odpowiedzialne za proces planowania strategicznego na szczeblu politycznym, podległe Komitetowi Wojskowemu UE.⁸

Sprawy różne:

B) Informacja o wynikach nieformalnego spotkania Ministrów SW państw Schengen z zewnętrzną granicą lądową w dniach 12-13 września 2013 r

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Stanowisko do ogłoszenia:

Podkreślenie znaczenia inicjatywy wielostronnej współpracy skoncentrowanej na problematyce granic lądowych i aspektach zapewniania porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego, w szczególności w kontekście dialogu wizowego UE z państwami sąsiadującymi na Wschodzie.

Wyrażenie nadziei, że przyszłe forum będzie stanowiło wartościową formułę wspierania i uzupełniania działań podejmowanych w tym zakresie na forum UE.

Zapowiedź pozostania otwartym na współpracę w ww. zakresie także z innymi państwami Schengen, dla których problematyka wzrostu ruchu granicznego, w szczególności przez granice lądowe, stanowi istotny element polityki w zakresie spraw wewnętrznych.

Zasygnalizowanie planu organizacji kolejnego spotkania ministrów w Polsce w I połowie 2014 r.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

Celem nieformalnego spotkania ministrów spraw wewnętrznych w Lappeenranta (Finlandia) w dniach 12-13 września br. było powołanie do życia forum konsultacyjnego ministrów spraw wewnętrznych państw Schengen ds. zewnętrznych granic lądowych. Jego członkami zostali: Estonia, Finlandia, Litwa, Łotwa, Polska i Słowacja. Inicjatorami utworzenia forum są Polska

⁸ Informacje pozyskane z MSZ

i Finlandia (wspólny list ministrów w tej sprawie został przekazany na początku czerwca br.). Spotkanie zakończyło się przyjęciem wspólnego oświadczenia. Kolejne spotkanie forum odbędzie się w Polsce w wiosną 2014 r. (najprawdopodobniej w maju). W trakcie następnego spotkania ma nastąpić ew. rozszerzenie zakresu podmiotowego forum o Węgry i Norwegię (która została zaproszona także do Finlandii, ale z przyczyn wewnętrznych nie mogła uczestniczyć w spotkaniu), nie można wykluczyć zaproszenia w charakterze obserwatora także Rumunii.

Forum ds. granic lądowych ma promować współpracę wielostronną, dialog i wymianę najlepszych praktyk dot. wyzwań z zakresu spraw wewnętrznych, w szczególności biorąc pod uwagę plany UE dot. liberalizacji wizowej z państwami sąsiedzkimi na Wschodzie i powiązany z nimi kontekst wzrastających przepływów granicznych. Forum ma także stanowić miejsce dyskusji nad specyficznymi kwestiami dot. zewnętrznych granic lądowych w celu wsparcia ich właściwego ujmowania w dyskusjach i dokumentach legislacyjnych i pozalegisacyjnych UE.

Sprawy różne:

C) Krajowy Grecji Plan Działania w zakresie migracji i azylu

Rozpatrywany dokument: brak

Instytucja wiodąca: MSW

Punkt o charakterze informacyjnym

Stanowiska do ewentualnego ogłoszenia:

Delegat Polski wysłucha informacji.

Informacje do wiadomości delegacji Polski:

Stan sprawy na czerwiec 2013 r. (Rada WSiSW), kiedy po raz ostatni prowadzona była dyskusja na temat realizacji Greckiego Planu Działania.

EL przedstawiła informację w zakresie realizacji planu naprawy greckiego systemu azylowego i imigracyjnego. Otwierane są nowe centra recepcyjne dla imigrantów, poprawiono warunki sanitarne oraz ochrony zdrowia w już istniejących. Tworzone są również mobilne centra obsługi imigrantów. Usprawnieniu podlega procedura rozpatrywania wniosków o azyl. Realizowany jest program dobrowolnych powrotów imigrantów do krajów pochodzenia. EL zaapelowała do KE o nacisk na władze Pakistanu w celu wywiązywania się strony pakistańskiej ze zobowiązań wynikających z Umowy o Readmisji. Problemem jest również nieistnienie takich umów, głównie z Afganistanem i Kambodżą.

KE z zadowoleniem przyjęła informacje na temat poczynionych postępów przez stronę grecką.

Wg informacji Agencji **Frontex**, nadal utrzymuje się wysoka presji migracyjna na Morzu Egejskim. Jednocześnie odnotowuje się spadek liczby nielegalnym imigrantów na granicy EL-TR. Zdaniem Agencji ważne jest, aby nadal rozpowszechniać jednoznaczny przekaz z poziomu europejskiego odnoszący się do skuteczności działań operacyjnych Agencji we współpracy z PCz, który wpływa korzystnie na stopniową poprawę sytuacji na granicach EL. Stwierdzenie to potwierdza Straż Graniczna RP, która uważa, iż intensyfikacja działań m.in. na lądowym

odcinku granicy grecko-tureckiej wpłynęła na znaczny spadek liczby migrantów usiłujących nielegalnie przekroczyć ww. odcinek granicy.

PL wielokrotnie oferowała pomoc EI w postaci przede wszystkim delegowania funkcjonariuszy Straży Granicznej. Obecnie 4 funkcjonariuszy uczestniczy w WO POSEIDON 2013 Land Borders. Stanowią oni obsadę operatorską Przewoźnej Jednostki Nadzoru SG, który to sprzęt wykorzystywany jest do nadzorowania granicy w rejonie rzeki Evros.

ZAŁĄCZNIK NR 1

**Material informacyjny Ministerstwa Sprawiedliwości
dotyczący Partnerstwa Wschodniego
na marginesie Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
w dniu 7 października 2013 r.**

Justice Reform

Key findings / recommendations from the regional reform project on independence and efficiency of the judiciary and look ahead

Dokument przewidziany do rozpatrzenia: Enhancing Judicial Reform in the Eastern Partnership Countries

Stanowisko delegacji Polski:

Nie ma potrzeby zabierania głosu przez przedstawiciela Polski

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

Dokument opisuje wspólny projekt Rady Europy i Unii Europejskiej, dotyczący wspierania reformy wymiaru sprawiedliwości w pięciu państwach Partnerstwa Wschodniego (Armenii, Azerbejdżanie, Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainie). W projekcie nie brała udziału Białoruś.

Projekt miał na celu zwiększenie niezależności, skuteczności oraz profesjonalizmu wymiarów sprawiedliwości państw-beneficjentów, poprzez intensywną wymianę informacji oraz dobrych praktyk. Źródło finansowania projektu stanowi program „Facility”, podpisany przez Sekretarza Generalnego Rady Europy i Komisarza ds. Rozszerzenia i Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, w grudniu 2010 roku.

Rekomendacje wynikające z realizacji projektu były przedstawiane władzom odpowiednich krajów, głównym interesariuszom oraz przedstawicielom organizacji pozarządowych. Gruzja i Mołdawia niezwłocznie podjęły działania zmierzające do wdrożenia otrzymanych rekomendacji do krajowych porządków prawnych, natomiast pozostałe państwa-beneficjenci rozważą ich wdrożenie w toku przyszłych reform swoich wymiarów sprawiedliwości

Panel on Judiciary and the way ahead

Dokument przewidziany do rozpatrzenia: Report of the Second Eastern Partnership Judiciary Panel held on 17 June 2013

Stanowisko delegacji Polski:

Nie ma potrzeby zabierania głosu przez przedstawiciela Polski.

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

W odniesieniu do reformy wymiaru sprawiedliwości w krajach Partnerstwa wschodniego, Prezydencja litewska przedstawiła dokument informacyjny nt. ostatniego posiedzenia panelu dot. usprawnienia funkcjonowania sądownictwa w krajach Partnerstwa Wschodniego, które odbyło się w dn. 17 czerwca 2013 r. w Kiszyniowie. W trakcie tego spotkania przedstawiciel

Polski (Pan Radca Krzysztof Bielaj z Ambasady RP w Kiszyniowie) przedstawił informacje nt. organizowanego w Warszawie w dn. 27-28 czerwca br. seminarium dot. wypracowania dwujęzycznych formularzy na potrzeby obrotu cywilnego i karnego.

Podczas spotkania w Kiszyniowie dyskutowano ponadto na temat przyszłego programu działania w zakresie usprawnienia funkcjonowania sądownictwa w krajach Partnerstwa Wschodniego na lata 2014-2017.

Judicial cooperation, including concrete examples

Cooperation at the multilateral and regional level

Dokument przewidziany do rozpatrzenia: Eurojust's cooperation with the Eastern Partnership countries

Stanowisko delegacji Polski:

Nie ma potrzeby zabierania głosu przez przedstawiciela Polski.

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

Dokument został opracowany przez Eurojust, jako *non-paper*, z inicjatywy prezydencji litewskiej, która poprosiła Eurojust o przedstawienie doświadczeń ze współpracy z krajami Partnerstwa Wschodniego, w tym o zidentyfikowanie dobrych praktyk, omówienie istotnych kwestii prawnych i praktycznych, a także wskazanie przeszkód, napotkanych w toku współpracy sądowej z krajami Partnerstwa Wschodniego.

W dokumencie przedstawiono ramy prawne współpracy Eurojustu z krajami trzecimi, w szczególności z krajami Partnerstwa Wschodniego. Następnie, zaprezentowano kwestie związane ze współpracą operacyjną Eurojustu z krajami Partnerstwa Wschodniego, a także współpracę instytucjonalną.

Concrete examples such as bilingual forms, victims protection and future projects
= *Dwujęzyczne formularze na potrzeby obrotu cywilnego i karnego*

Dokument przewidziany do rozpatrzenia: brak

Stanowisko delegacji Polski:

Delegacja Polski wyrazi poparcie dla współuczestniczenia w realizacji projektów wspierających wymiar sprawiedliwości krajów Partnerstwa Wschodniego. W tym kontekście delegacja Polski poinformuje, iż na zaproszenie Komisji Europejskiej, w listopadzie 2012 r. Ministerstwo Sprawiedliwości RP zaangażowało się w projekt dotyczący wypracowania dwujęzycznych formularzy na potrzeby obrotu cywilnego i karnego. Bazując na wypracowanych wspólnie, w ramach Rady Europy, wzorach formularzy, eksperci przygotowali dwa wzory (dotyczące pomocy prawnej w sprawach karnych oraz ekstradycji), które zostały przetłumaczone na wszystkie języki państw Partnerstwa Wschodniego i języki urzędowe UE. Projekt został sfinansowany przez Komisję Europejską.

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

W odpowiedzi na apel KE w listopadzie 2012 roku Ministerstwo Sprawiedliwości rozpoczęło realizację projektu wypracowania dwujęzycznych formularzy na potrzeby obrotu cywilnego i karnego. Wpisuje się on w realizację polityki UE na rzecz krajów PW w ramach panelu

Judiciary - I Platformy Partnerstwa Wschodniego ds. demokracji, dobrego zarządzania i stabilności i ma na celu wspieranie działań dotyczących reformy wymiaru sprawiedliwości w państwach PW.

Projekt, finansowany przez Komisję Europejską, został sfinalizowany w czerwcu br. przyjęciem i wypracowaniem z państwami PW dwujęzycznych formularzy dotyczących ekstradycji i pomocy prawnej w sprawach karnych. Nad treścią formularzy pracowali przedstawiciele Ministerstw Sprawiedliwości i Prokuratury Generalnej z wszystkich państw Partnerstwa Wschodniego oraz niektórych państw członkowskich (Litwa, Czechy, Węgry, Polska).

We wrześniu br., za pośrednictwem polskiego punktu kontaktowego formularze zostały przekazane do Europejskiej Sieci Sądowej (we wszystkich wersjach językowych państw członkowskich UE i państw PW) celem umieszczenia na stronie internetowej sieci do ewentualnego wykorzystania przez praktyków.

Recent (legislative and policy) developments in the area of justice

Drugs

Dokument przewidziany do rozpatrzenia: brak

Materiał przygotowany przez MSW nt. podejmowanych przez MSW działań, w tym legislacyjnych, odnoszących się do zwalczania narkotyków w stosunku do państw Partnerstwa Wschodniego i Kazachstanu.

Stanowisko delegacji Polski do ewentualnego wykorzystania:

PL popiera inicjatywy podejmowane na forum UE skierowane na zwalczanie przestępczości narkotykowej.

Zwalczanie zorganizowanej przestępczości narkotykowej (narkotyki syntetyczne oraz kokaina i heroina), są jednym z głównych priorytetów Unii Europejskiej.

Podejmowane działania:

- **Dialogi Polityczne z krajami/regionami trzecimi w obszarze narkotyków.**

W ramach prac Horyzontalnej Grupy Roboczej ds. Narkotyków RE, realizowana jest współpraca międzynarodowa z krajami/regionami trzecimi m.in. w ramach tzw. Dialogów Politycznych. Spotkania te obejmują regularne spotkania m.in. z takimi partnerami jak USA, Rosja, Azja Centralne, Bałkany Zachodnie, z krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów w ramach formuły komitetu technicznego.

Formuła spotkania jest szeroka i wyczerpuje horyzontalne aspekty związane z narkotykami zarówno w aspekcie ograniczenia podaży jak i ograniczenia popytu.

Podkreślenia wymaga fakt, iż pierwsze spotkanie tego typu obejmujący kraje Partnerstwa Wschodniego (w podziale na dwie grupy) zorganizowano podczas polskiej Prezydencji.

Informacje dodatkowe:

Grupa Robocza do Spraw Narkotyków, grupa o charakterze interdyscyplinarnym, zajmująca w sposób kompleksowy polityką w zakresie narkotyków państw członkowskich Unii Europejskiej (zagadnieniami zarówno z zakresu ograniczenia popytu - leczenie, rehabilitacja, ograniczenie

szkód - jak i ograniczenia podaży - legislacja, nowe substancje psychoaktywne, zwalczanie przestępczości. Forum to opracowuje również Strategię UE oraz Plan Działań UE w zakresie narkotyków, dokumenty o znaczeniu fundamentalnym, a następnie czuwa nad ich prawidłową implementacją.

HDG jest jedynym podmiotem koordynującym politykę ws. narkotyków MS Unii Europejskiej.

W ramach HDG organizowane są również spotkania w tzw. formule trojki z państwami/regionami trzecimi (np. Kraje Ameryki Łacińskiej i Karaibów - CELAC, US, Europa Wschodnia itp.)

- **Konferencja zorganizowana przez Prezydencję LT i CEPOL „Eastern Partnership law enforcement cooperation – the way forward”, Wilno, 17-19 września 2013r.**

W dniach 17-19 września odbyła się w Wilnie /Litwa/ konferencja organizowana przez Prezydencję litewską oraz CEPOL ukierunkowana na współpracę organów ścigania w kontekście państw Partnerstwa Wschodniego. Przedstawiciele polskiej Policji (CBS KGP oraz CLKP) aktywnie uczestniczyli w ww. konferencji pełniąc rolę speakerów i przedstawiając prezentację koncentrującą się na obszarze narkotyków. Prezentowane informacje skupione były na dwóch tematach:

- prowadzonym projekcie badawczym dot. chemicznej bazy danych nowych substancji psychoaktywnych, finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (CLKP),
- możliwości szkoleniowych „Międzynarodowego Centrum Szkoleniowego Zwalczania Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych (ITCCCL)”.

Informacje dodatkowe:

Międzynarodowe Centrum Szkoleniowe do Zwalczania Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych (ITCCCL), zlokalizowane zostało na terenie Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Środki na realizację projektu uzyskano w ramach programu Komisji Europejskiej „Prevention of and Fight against Crime”. Wartość projektu wyniosła ponad 307 tys. euro, z czego 30% stanowił wkład własny Polski. Ponadto polska Policja przeznaczyła na ten cel budynki o powierzchni 700 m kw. Projekt zakładał m.in. przeprowadzenie cyklu pięciu szkoleń skierowanych dla funkcjonariuszy służb antynarkotykowych państw członkowskich Unii Europejskiej, krajów kandydujących do UE oraz państw Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej (projektem objęte zostaną 42 kraje). W Centrum mieści się ponad 20 pracowników, w których zrekonstruowane są nielegalne laboratoria narkotyków syntetycznych (LSD, GHB, amfetamina, metamfetamina, ekstazy), prekursorów (BMK) oraz szklarniowa uprawa marihuany. Ponadto zrekonstruowane zostały laboratoria służące do przetwarzania oraz odzyskiwania heroiny, kokainy jak również prekursorów narkotykowych. W centrum na bieżąco prowadzone są szkolenia specjalistyczne dla funkcjonariuszy CBS KGP, służby kryminalnej z KWP i KRP oraz funkcjonariuszy innych krajów zwalczających przestępczość narkotykową w tym krajów Partnerstwa Wschodniego. Kadre Centrum stanowią doświadczeni funkcjonariusze zajmujący się przedmiotowym typem przestępczości.

Szkolenia cieszą się ogromną popularnością wśród zagranicznych służb zwalczających przestępczość narkotykową.

- **EMPACT Synthetic Drugs**

W roku bieżącym rozpoczął się proces konsultacji kolejnego Cyklem Politycznym na lata 2014-2017. Jest to już całościowy czteroletni Cykl. Został on opracowany na podstawie raportu

Europolu SOCTA (Serious and Organized Crime Threat Assessment). W kolejnym Cyklu wśród obszarów priorytetowych walki z poważną i zorganizowaną przestępczością znalazły się:

- nielegalna imigracja,
- handel ludźmi,
- podrabianie produktów mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne UE,
- oszustwa podatkowe, w tym karuzele VAT,
- narkotyki syntetyczne,
- kokaina i heroina,
- cyberprzestępczość (cyber ataki, wykorzystywanie dzieci w sieci, fałszowanie kart płatniczych)
- nielegalny handel bronią palną oraz
- zorganizowana przestępczość przeciwko mieniu.

W wyniku krajowego procesu identyfikującego uzgodniono zaangażowanie Polski w ramach nowego Cyklu w priorytety dotyczące narkotyków syntetycznych, gdzie Polska będzie przewodniczyć pracom grupy.

Problem szeroko rozumianych narkotyków syntetycznych w tym w szczególności nowych substancji psychoaktywnych jest rosnącym zagrożeniem w państwach Partnerstwa Wschodniego. Główne problemy to brak wystarczająco skutecznych rozwiązań prawnych w tym zakresie oraz trudności w identyfikacji i badań nad tego rodzaju substancjami.

Informacje dodatkowe:

Cykl Polityki Bezpieczeństwa UE dotyczący poważnej i zorganizowanej przestępczości o charakterze transgranicznym (tzw. Policy Cycle) został zapoczątkowany i zaakceptowany przez Państwa Członkowskie podczas prezydencji belgijskiej w 2010 r. Założeniem przedmiotowej inicjatywy jest przeciwdziałanie najpoważniejszym zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE poprzez multidyscyplinarne (zwalczanie i zapobieganie) podejście krajów członkowskich UE. Zadaniem nowego cyklu jest również usprawnienie funkcjonującego dotychczas w UE cyklu ECIM oraz usystematyzowanie podejmowanych do tego czasu działań w zakresie zwalczania i zapobiegania poważnej i zorganizowanej przestępczości.

Zgodnie z przyjętym założeniem inicjatywa ta stanowić ma wieloletnie ramy współpracy w uzgodnionych obszarach priorytetowych, w tym szczególnie współpracy operacyjnej policji oraz innych organów egzekwowania prawa w UE. Szczególną rolę w realizacji cyklu odgrywa powołany tzw. Traktatem z Lizbony Komitet COSI (Stały Komitet do spraw Operacyjnej Współpracy w Obszarze Bezpieczeństwa Wewnętrznego), który nadzoruje jego implementację przy udziale Komisji Europejskiej, Europolu, Państw Członkowskich oraz innych zaangażowanych agend unijnych. Policy Cycle przewiduje 4 letni cykl multidyscyplinarnych działań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom poważnej i zorganizowanej przestępczości, którego podstawą jest opracowywany przez Europol raport SOCTA (Serious and Organised Crime Threat Assessment).

Materiał przygotowany przez MZ nt. działań realizowanych przez MZ w 2013 r. w ramach projektu „Przeciwdziałanie problemowi narkotyków i narkomanii w Gruzji”.

Stanowisko delegacji Polski do ewentualnego wykorzystania:

Polska podejmuje współpracę z Państwami Partnerstwa Wschodniego w zakresie zwalczania narkotyków.

Informacje dodatkowe:

Przykładem współpracy w tym obszarze jest współpraca z Gruzją i właśnie realizowany projekt: „Przeciwdziałanie problemowi narkotyków i narkomanii w Gruzji”. Projekt realizowany jest w ramach programu Ministerstwa Spraw Zagranicznych „Polska pomoc”.

Najważniejsze założenia projektu to:

- Doskonalenie kompetencji zawodowych specjalistów gruzińskich instytucji państwowych oraz organizacji pozarządowych w dziedzinie przeciwdziałania narkotynom i narkomanii w oparciu o najlepsze praktyki stosowane w państwach Unii Europejskiej,
- Rozwijanie modeli współpracy międzyinstytucjonalnej w oparciu o doświadczenia Polski w celu połączenia i zwiększenia potencjałów instytucji publicznych i organizacji pozarządowych na podstawie wniosków z badań i monitoringu,
- Stworzenie poradni internetowej w Gruzji dla osób uzależnionych, ich bliskich i osób zainteresowanych problemem narkotyków i narkomanii

Partnerami po stronie gruzińskiej są: “Center for Mental Health and Prevention of Addiction” – gruzińska instytucja publiczna zajmująca się tematyką przeciwdziałania narkotynom i narkomanii oraz “Disease Prevention, Control and Non Proliferation Association” – gruzińska organizacja pozarządowa zajmująca się problematyką uzależnień.

W dniu 29 marca br. w Tbilisi odbyła się konferencja inauguracyjna projektu. Wśród 35 uczestników konferencji znaleźli się m.in. przedstawiciele gruzińskiego Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Zdrowia, cerkwi prawosławnej, lokalnych mediów i organizacji pozarządowych, a także przedstawiciel Ambasady RP w Tbilisi. Zarówno konferencja zorganizowana w Tbilisi, jak i sama idea projektu „Przeciwdziałanie problemowi narkotyków i narkomanii w Gruzji” spotkała się z życzliwym przyjęciem ze strony partnerów gruzińskich.

W drugiej połowie grudnia w Tbilisi planowane jest zorganizowanie seminarium podsumowujące dotychczasową implementację projektu. Planuje się, że w seminarium uczestniczyć będzie około 20 specjalistów gruzińskich, 4 polskich, a także przedstawiciel Ambasady RP w Tbilisi. Jednym z rezultatów seminarium powinno być opracowanie projektu szkoleń oraz rekomendacji, które zostaną implementowane już po zakończeniu przedmiotowego projektu, przez specjalistów gruzińskich uczestniczących w stażach i wizytach studyjnych organizowanych uprzednio w Polsce.

Przy okazji posiedzenia Rady JHA w formule PW:

Podpisanie deklaracji Ministrów Sprawiedliwości i spraw Wewnętrznych dotyczącej współpracy państw UE z państwami Partnerstwa Wschodniego w obszarze WSiSW

Informacje dodatkowe do wiadomości delegacji Polski:

W trakcie spotkania nastąpi podpisanie deklaracji Ministrów nt. współpracy państw UE z państwami Partnerstwa Wschodniego w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Przedmiotowa deklaracja jest wspólnym oświadczeniem Ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych państw członkowskich UE oraz krajów Partnerstwa Wschodniego, dotyczącym wyników spotkania podczas Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 7-8 października 2013 r. Deklaracja została opracowana na forum grup roboczych COEST (Grupa Robocza ds. Europy Wschodniej i Azji Środkowej) i

JAIEX (Grupa Robocza ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych – Stosunki Zewnętrzne), a następnie zatwierdzona przez COREPER.

Ministrowie wymieniają w niej obszary współpracy, które uznają za istotne. Należą do nich m.in.:

- zapewnienie, aby wymiary sprawiedliwości reprezentowanych przez nich państw spełniały standardy europejskie;
- dalsza intensyfikacja współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, w tym promowanie akcesji do odpowiednich konwencji Rady Europy oraz Konferencji Haskiej;
- współpraca w zakresie zapobiegania i zwalczania cyberprzestępczości, w tym poprzez skuteczne stosowanie wspólnych standardów określonych w konwencji budapeszteńskiej oraz aktywny udział w Globalnym Sojuszu przeciwko Wykorzystywaniu Seksualnemu Dzieci za pośrednictwem Internetu;
- zacieśnienie współpracy mającej na celu zwalczanie przestępczości zorganizowanej i międzynarodowej, w tym identyfikowanie i walkę ze wspólnymi zagrożeniami, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk kryminalnych uznanych za priorytetowe w ramach cyklu polityki UE;
- przyspieszenie prac mających na celu zapewnienie, aby systemy ochrony danych osobowych spełniały standardy europejskie, w standardy Rady Europy;
- prowadzenie dalszych prac zmierzających do wdrożenia narzędzi i środków mających na celu zapobieganie korupcji i walkę z nią.

Ponadto, ministrowie w deklaracji zawarli zobowiązanie odbywania regularnych spotkań w celu monitorowania postępu prac w poszczególnych dziedzinach oraz nadawania kierunku politycznego współpracy.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Material informacyjny dotyczący spotkania Partnerstwa Wschodniego w zakresie „Sprawy Wewnętrzne” w dniu 8 października 2013 r.

Na marginesie Rady JHA odbędzie się **Forum Ministerialne z państwami Partnerstwa Wschodniego w obszarze JHA**. W forum będzie uczestniczyło 28 państw członkowskich oraz państwa Partnerstwa Wschodniego. Idea zorganizowania przedmiotowego spotkania wynika m.in. z zapisów konkluzji Rady z 13-14 grudnia 2011r. w sprawie współpracy w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w ramach Partnerstwa Wschodniego, które zostały przyjęte z inicjatywy PREZ PL.

W części Sprawy Wewnętrzne omówione zostaną następujące tematy:

- Walka z korupcją, gdzie zostaną omówione główne ustalenia i rekomendacje Panelu ds. korupcji. Przedstawione zostaną również możliwe działania na przyszłość;
- Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i transgranicznej, gdzie omówione zostaną trendy kryminalne wspólne dla UE i państw Partnerstwa Wschodniego, obszary przestępczości (m.in. narkotyki, ułatwianie nielegalnej imigracji, handel ludźmi, fałszerstwa), czynniki ułatwiające działalność przestępczą. Ponadto omówione będą obszary priorytetowe w walce z przestępczością zorganizowaną i międzynarodową;
- Cyberprzestępczość, gdzie poruszona zostanie kwestia Konwencji Budapeszteńskiej, Globalnego Sojuszu przeciwko wykorzystywaniu seksualnemu dzieci online. Ponadto, poruszona będzie kwestia oceny zagrożenia;
- Migracje i mobilność, gdzie przedstawiony zostanie stan prac w kwestii dialogów wizowych, umów o ułatwieniach wizowych oraz umów o readmisji.

Spotkanie zakończy się podpisaniem wspólnej deklaracji, która posłuży jako wkład do Szczytu Wileńskiego, który odbędzie się w dniach 28-29 listopada br.